

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 7 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal. Pocta 16 hal. — Biura Redakcy i Administracji ulica Czarnieckiego 1. 10. — Ekspedycja miejscowa zamiejscowa al. Czarnieckiego 12. — Listy należy frankować.

Reklamacje etwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcyi Nr. 510.

Prenumerata.

zamiejscowa:
rocznie 36 K | ówsiórrocznie K 9— h.
półroczna . . . 18 K | miesięczna K 3— h.
W Niemczech 3 K 20 h miesięcznie. We wszystkich innych państwach 4 K 60 h. miesięcznie.
„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówsiórroczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 1 K 50 h., drudzy 60 h.
„Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 8 K

Ceny ogłoszeń: Wiersz petitowy lub jego miejsce 26 hal.

Tabelaryczne i liczbowe po 30 hal., nadesłane po 60 hal., za wiersz lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne i statutowe towarzyszą akcyjnych i ubezpieczeniowych, po 60 hal. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej“.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Wiceprezydent galic. dyrekcji poczt i telegrafów przeniósł kontrolora pocztowego, Józefa Herbsta, ze Lwowa do Krakowa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 6 lutego 1917.

Sytuacja wojenna.

Wszystkie oznaki zdają się wskazywać, że na koniec bliski jest już moment rozstrzygający wojny. Obie strony zajęte są doprowadzeniem sił swych do najwyższego wyżej, a logika faktów oświadczyła się już chyba dość wyraźnie co do tego, który z państw większe od drugiego może mieć widoki powodzenia.

W tym momencie przygotowani musi być oczywiście do ewentualnego zgoła niepożądanego zaostrzenia wojny łodziami podwodnymi. *Inde irae* — ztąd ten święty ton oburzenia prasy czwórporozumienia na nowe „barbarzyństwo“, jak gdyby nieprzyjaciół, który tak pięknie deklamuje frazesy, w praktyce wojennej krępował się jakimikolwiek względami humanitarnymi.

Co oznacza zaś ta wojna łodziami podwodnymi, wnosząc można z wrażenia, jakie sprawiała jej zapowiedź.

Niemal we wszystkich państwach morskich okręty zatrzymano w portach, a te, które już wypłynęły, starają się czempredziej przybić do najbliższych przystań. Cała żegluga została jakby sparaliżowana. Rzecz jasna, że w chwili, kiedy właśnie odbywają się transporty wojsk i amunicji, kiedy więc potrzeba, by ruch morski mógł odbywać się jak najswobodniej — tego rodzaju niespodzianka musi usposabiać przykro. Pomijając już inne względy, zaostrzenie walki łodziami podwodnymi wpłynie ujemnie także na przygotowania wojenne czwórporozumienia. Utrudni je i przewlecze, pozostawiając przeciwnikowi tem więcej swobody i czasu dla przeprowadzenia swych planów.

O osłabieniu czynności bojowej wskutek niepomysłnych stosunków meteorologicznych już mieliśmy sposobność pisać. Tem większy podziw musi budzić akcja, jeśli ją podejmuje się mimo całej srogości zimy. Ztąd też boje nad rzeką Aa w okolicy Rygi są tak samo zdumiewającym zjawiskiem, jak była niem kampania karpacka 1914/15. Dość zaznaczyć, że walczone przy temperaturze, wahającej się stale między — 15 a — 20° C. Artyleria niemiecka pracowała z ogromną siłą, ale niemieci energicznie odpowiadali jej działami rosyjskimi, w ich rzędzie działa okrętowe najcięższego kalibru. Nie bacząc na to, piechota wschodnio-pruska posuwała się uparcie naprzód, a dotarłszy pod osłoną nocy aż do zasięków rosyjskich, rozniosła je w okamgnieniu. Nie zdolałszy zdzierżyć, Rosjanie opuścili w ową noc z 30 na 31 stycznia okopy, przeczam szefowie dwu puł-

ków, 14 innych oficerów, 908 żołnierza i 15 karabinów maszynowych wpadło w ręce zwycięcy.

Te z opóźnieniem nadchodzące szczegóły stawiają odniesiony sukces niezmiernie wysoko. Wszystko przemawiało przeciw takiemu hazardom: i ostry zimy i teren nie dający najmniejszej osłony i zaciekle oporu nieprzyjacielskiego. Ale męstwo atakujących pokonało niesłychane trudności i zatknęło zwycięski sztandar na pełnym trupów rumowisku, jakim stały się zniszczone granatami okopy rosyjskie.

Na przeciwległej kończyźnie frontu wschodniego zatrzymały się wojska sprzymierzeńców u Delt Dunajowej, w okolicy Gałacz. Mroźna wichura i nawałne śniegi, zasypawszy całą przestrzeń pomiędzy świętojurskim (St. Georg) ramieniem Dunaju a ramieniem Kilja, uniemożliwiły dalszą walkę. Musi się przeciekać aż zawita pomysłniejszy stan powietrza. Na razie pracuje tylko artyleria. Po stronie rosyjskiej rozwija się jej akcja najenergiczniej u ujścia Seretu, Rosjanie czują, zdaje się, że ten odcinek najmniej jest pewny i że tylko aurze mają do zawdzięczenia, jeśli dotąd mogli się w nim utrzymać. Mynem wszakże byłoby mniemać, jakoby przedsięwzięcia nad Seretem zupełnie były zaniechane. Tak się rzecz niema. W zawieszonym pozostaje akcja w większym stylu. Drobne natomiast uderzenia oddziałów patrolowych toczą się co dnia, — bez wpływu oczywiście na położenie.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji:

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu).

Wiedeń, 5 lutego. Urzędowo ogłaszają dnia 5 lutego:

(Ze wschodniego teatru wojny).

Oddziały nieprzyjacielskie, które szukając zetknięcia z nami wysuwały się ku naszym stanowiskom na południowy zachód od Brzeżan, odparto ogniem.

(Z włoskiego teatru wojny).

Wczoraj rano oddział batalionu strzelców nr. 30 wtargnął do stanowiska nieprzyjacielskiego na zachód od przełęczy Plöcken (grzbiet Karnijski), pojmał oficera i 28 żołnierzy i zdobył 1 karabin maszynowy, 1 miotacz min i kilka strzelb. Zniszczywszy zdobyte okopy nieprzyjacielskie strzelcy nasi, nie poniosłszy straty godnej wzmianki, wrócili na swe stanowiska.

Poza tem nie zaszło nic ważnego.

(Z południowo-wschodniego teatru wojny).

Położenie nie zmieniło się.

Zastępca szefa sztabu gen.
v. Hoefler gen-por.

Niemiecki biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu.)

Berlin, 5 lutego. *Biuro Wolffa* ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 5 lutego:

(Ze wschodniego teatru wojny).

Front ks. Leopolda Bawarskiego

52)

TADEUSZ KONCZYŃSKI.

ŚMIERTELNY BIEG.

ROMANS WSPÓŁCZESNY.

CZEŚĆ DRUGA.

XII.

(Ciąg dalszy).

Rostaw zbierał myśli. Chciał jak najdelikatniej nawiązać rozmowę do jej słów i dać filozoficzne wyjaśnienie jej obecnego położenia, wyjaśnienie, w którym miały się znaleźć słowa pocieszenia. Ale w tej samej chwili wzrok jego skrzyżował się z jej oczami pełnymi łez i cały jego wywód teoretyczny wydał mu się śmieszny i dziki.

Zarumienił się wobec siebie samego. Pani Jadwiga odgadła jego intencję. Uśmiechnęła się wyrozumiale i uprzedzając jego słowa, rzekła:

— Nie trzeba. Wszystko da się wytłumaczyć. Nie jestem ani lepsza ani gorsza od innych. Poność konsekwencję własnych czynów. I nie o to mi chodzi, aby pan znalazł dla mnie słowa pobłażliwości czy wytłumaczenia — tylko jako obserwatorowi głębokości życia — jako temu, który ujmuje życie od strony wiekistej, ale nie praktycznej i nie od strony serca, chciałam ujawnić fakt z mojego życia... bo to może wzbogaci pański materiał obserwacyjny i pozwoli panu pogłębić czy też rozszerzyć jego teorię o wartości istotnej życia i uczuć...

Michał zbladł. Słowa pani Jadwigi ugodziły go jak ciosy zadane sztyletem w serce. Trafiły choć bezwiednie w główny nerw jego rozumowania i zakały mu spojrzeć prosto w oczy nagej prawdy.

Przez całe długie miesiące, odkąd rozstał się ze swą dawną narzeczoną w Zakopanem, usiłował stłumić w sobie głosy oska-

żające go przed nim samym, że dopuścił się zbrodni opuszczając młodą, prześliczną istotę dlatego tylko, że nie była podobna do niego z usposobienia i nastrojów. Ile razy podnosił się w nim takie skargi, odpędzał je od siebie intensywną pracą umysłową. Rzy wzruszenia zabijał w sobie filozoficznym dociekaniem nad istotą życia i jego objawami. Budował bardzo misterne koncepcje, doprowadzając go do arcydzieł wyników, ale przeważała w nich sucha logika naukowa, która mogła łatwo prysnąć pod pierwszym silnym ciosem zadany przez pospolite zjawisko życiowe.

Spokój sztucznie wyhodowany, który uważał za swoją tarczę niezwalczoną, nagle zniknął i z pod jego pękniętej powierzchni wyłoniły się kształty bolesnych widm, które nieraz już opadały go w momentach omdlenia woli. Zrozumiał, że niespodziewanie znalazł się na miejscu oskarżonego a nie sędziego.

Zamglonym wzrokiem spojrzał na panią Jadwigę. Czekał na wyrzuty lub ironiczne pociski, ale nic z tego nie usłyszał. Już sześć słów, które on mógłby wypowiedzieć swego wewnętrznego stanu i unikał tego skwapliwie. Bał się, że wzmieszą się do jego trzeźwych poglądów nowi goście niepożądani — uczucia rozdrażnione, tęsknoty niespełnione.

Nagle pytanie Otowiczowej wywracało wszystkie jego zastrzeżenia wewnętrzne. Serce, torturowane przez długie miesiące, upomniało się całą siłą o swoje prawa.

— Czy ja jestem zadowolony ze swojej drogi? — powtórzył machinalnie. Zatrząśł się — zbladł.

Utopił w niej długie, przeciągłe spojrzenie. Nie mógł opanować wzruszenia, kiedy tak patrzył na tę prześliczną kobietę, która siedziała przy nim w całej krasie swej

czarującej natury i kiedy musiał powiedzieć sobie, że sam wypuścił samobójczo ze swych rąk szczęście, którego już równego nigdy nie napotka w życiu.

Zrenice jego omgłiły się łzami. Kusila go jeszcze ambicja, aby nie poddawał się słabości i aby dumnie odeprzeć wszelkie przypomnienia, że on mógł się omylić i że żałuje tego kroku, który uczynił.

Były to jednak tylko chwilowe odruchy, które natychmiast ucichły. Żal i rozpacz brały go kolejno w swoje posiadanie. Czuł, że nie innego w takiej chwili nie może powiedzieć, jak tylko najrzetelniejszą prawdę.

Wyciągnął rękę po uścisk przyjacielski jej drobnych dłoni. Podała mu obie ręce bez wahania. Przyłgął do nich po raz pierwszy ustami gorąco, wyznając wszystko w tym długim pocałunku zmieszany ze łzami.

Po chwili oparł się o krzesło i zaczął mówić urwanym głosem:

— Próbowalem wmówić w siebie, że jest inaczej. Naprawdę. Ze mną jest gorzej. Ja nie tylko, pani Jadwigo, przegrałem moją sawkę, jak pani wyrażała się, nie tylko zniszczyłem swoje szczęście, ale widzę, że byłem również przyczyną pani złamanego życia — nie umiałem docenić — nie umiałem zrozumieć tego — że w życiu teorie mogą istnieć na papierze, ale nie można ich przenosić jako prawda w rzeczywistość. Przegrałem — tak, przegrałem strasznie i nieodwołalnie. Szukałem umysłowych mirażów, a nie umiałem wziąć w ręce idącego ku mnie szczęścia — sam je odepchnąłem — sam — jak szaleniec...

Wargi mu drżały od niewymownego bólu, który rozpierał się w jego piersiach i mścił się teraz na nim za wszystkie poprzednie bunt i wzgardy.

Plącz chwycił go za krtani i dusił bez litości.

Pani Jadwiga patrzyła na niego z przerażeniem. Nie przypuszczała nigdy, aby jej słowa mogły rozpętać w nim taką burzę gwałtowną żalu. W krzyki rozpacz i jęk, które rozpierały jej piersi, choć ani jedno słowo nie wybiegło na usta pilnie strzeżone,

wmieszały się jakieś przedziwne nawoływania radosne.

— On kocha — myśl jak promień jasna przeleciała przez jej mózg i zagasła.

— Kocha — powtórzyły usta same sobie. Niczyje ucho nie byłoby w stanie podsłuchać ich szeptu na poły przerażonego, na poły zdumionego.

Chciała prosić go, aby uspokoił się, ale wyczuła, że przy pierwszym słowie załamał się jej głos i że ona wówczas pójdz równie w jego ślady i wybuchnie nieukojonym płaczem.

Ukryła przeto głowę w dłoniach i czekała, aż sam się uspokoi.

Michał odzyskał wreszcie panowanie nad sobą. Stłumił łkanie w piersiach i powoli zbierał myśli, aby wytłumaczyć się przed nią ze swego niespodziewanego wybuchu żalu. Każde jednak słowo wydawało mu się zbyt mdłe i trywialne — żadne nie miało w sobie dostatecznej głębi i powagi.

Pani Jadwiga zaprosiła go na balkon, zktąd otwierał się bezprześcenny widok z jednej strony na Alpy prujące niebiosy białymi koronami szczytów, z drugiej na morze żalane przećmiadną mozaiką barw złotych i fioletowych. Właśnie słońce zniżało się ku brzegom rozpalonym zachodu i stapało powietrze przestrzenią, morze i ląd w jedną całość gorejącą — kiedy oni oboje bez słów zasiedli przy kamiennej balustradzie, pijąc zbolalymi żrenicami cudowne fale barw.

Zwolna nawiązała się między nimi długą rozmowa pełna ufności i szczerzej przyjaźni.

Pełny mrok zbudził ich wreszcie i przywiódł im na pamięć rzeczywistość.

Michał Rostaw zaczął żegnać się po-zornie spokojny i panujący nad sobą.

— Do widzenia w Warszawie — rzekł na progu.

— Może do widzenia w Warszawie — z półśmieszem odparła pani Jadwiga. Głęboki smutek grał w jej głosie.

Sklonił się i wyszedł.

(Ciąg dalszy nastąpi).

go: Nad Narajówką małe oddziały rosyjskie szukając zetknięcia z nami, posuwały się ku naszym stanowiskom ubezpieczającym. Odparto je ogniem.

Na froncie wojsk Arcyksięcia Józefa i w obrębie grupy Mackensena położenie wśród małego ognia działowego i potyczek przed naszymi stanowiskami nie zmieniło się.

Front macedoński: Nic nowego.

(Z zachodniego teatru wojny).

Grupa niemieckiego Następcy Tronu: Od północnego brzegu Ancra aż do Sommy wśród słynnego ognia działowego w niektórych odcinkach rozgrywały się także walki piechoty. W kontrataku odebrano Anglikom napowrót większą część rowów na wschód Beaucourt. Przytem okrażli 100 jeńców pozostało w naszych rękach. Po południu gwałtowny atak Anglików na północ od Beaucourt spełnił na niczem, a tak samo nie powiodło się ponowne nocne natarcie znacznych sił na stanowiska nasze od okolicy na wschód od Grandcourt aż do okolicy na południe od Py. Także na gościńcu z Beaulencourt do Gueudecourt walczone. Na południe od Sommy oddział, który wykonał natarcie, przywiódł z linii nieprzyjacielskich przeszło 20 Francuzów i Anglików.

Pierwszy generalny kwaterymistrz: Ludendorff.

Z Sejmu węgierskiego.

Sejm węgierski przyjął na wczorajszym posiedzeniu w trzecim czytaniu projekt ustawy o zarządzeniach wyjątkowych w czasie wojny. Obradowano następnie nad uwiecznieniem pamięci bohaterów walczących za ojczyznę. Na żądanie opozycji odbyło się poufne posiedzenie, które trwało kilka godzin.

Po podjęciu posiedzenia jawnego zabrał głos prezydent ministrów hr. Tisza i nawiązując do dyskusji na tajnym posiedzeniu rzekł, że zabiera głos, aby dać obraz położenia, stworzonego przez zaostrenie wojny łodziami podwodnymi. Łodzie podwodne są nową bronią, stosowaną po raz pierwszy dopiero w tej wojnie, nie można więc do użycia ich stosować ogólnych praw międzynarodowych, jakie dotąd stosowano wobec wszystkich statków.

Wstrzymywaliśmy się z użyciem tej broni. Nieprzyjacielem uniemożliwili nam dalszą wstrzymanie, gdyż na naszą propozycję pokojową i propozycję Wilsona odpowiedzieli zapowiedzią brutalnego zniszczenia. Wobec tych zapowiedzi nie było innej odpowiedzi jak obona naszego zaatakowanego bytu, przy użyciu wszelkich uprawnionych środków, którymi rozporządzamy. Uciekliśmy się do użycia tej broni, świadomi, że dane są wszelkie warunki pełnego powodzenia (długotrwałe okrzyki: *Eljen!*) Uczyniliśmy to, uwzględniając żeglugę neutralną, nie mamy też dotąd żadnego powodu do przyjęcia, że decyzja u większości państw neutralnych nie znalazła odpowiedniego zrozumienia. Tylko rząd Stanów Zjednoczonych odpowiedział konkretnie zerwaniem stosunków z Niemcami.

Mimo to, nie możemy nie wierzyć w to, że także Stany Zjednoczone uwzględnią i rozważą te wszystkie punkty widzenia, które nas zmusiły do użycia tej broni.

Zwlekano długo, lecz teraz, zdaniem mocarstw centralnych, nadeszła chwila użycia tej broni, skoro dane są warunki spodziewanego powodzenia. Państwa centralne chwyciły się tej broni, ponieważ widzą w niej najskuteczniejszy środek dla osiągnięcia rychłego pokoju; chwyciły się one tej broni, aby zbliżyć chwilę zawarcia pokoju opartego na tych samych zasadniczych podstawach, jakie głosił prezydent Stanów Zjednoczonych. Jeszcze dziś jesteśmy gotowi do rokowań, skoro tylko będziemy mieli rękojmię, że nasi nieprzyjaciele chcą pertraktować z nami dla osiągnięcia pokoju, ale póki nieprzyjacielem godzą na nasze życie, musimy i chcemy użyć na odparcie tego zamachu wszelkich środków, jakie mamy do rozporządzenia, a które gwarantują nam powodzenie. (Oklaski).

Prezydent ministrów prosi, aby Izba przyjęła do wiadomości jego oświadczenie, które uczynił w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych.

Posłowie Apponyi, Andrassy i Rakovszky przemawiali za stanowiskiem rządu, aby bezwzględnie prowadzić wojnę łodziami podwodnymi.

Hr. Karolyi przyjmuje do wiadomości zaostrenie wojny łodziami podwodnymi, jak i możliwe konsekwencje. Ubolewałby, gdyby przyszło do wojny między Austro-Węgrami a Stanami Zjednoczonymi. Spodziewa się, że uda się utrzymać pokój z państwami neutralnymi.

WOJNA.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych Ameryki z Niemcami.

Z Berlina telegrafują pod datą 5 b. m.: Ambasador amerykański Gerard do południa nie przybył do urzędu spraw zagranicznych, gdzie nie było też żadnej oficjalnej wiadomości o zerwaniu stosunków przez Amerykę. W sprawie tej, znanej z depeszy *Reutersa*, opinia publiczna skazana jest wyłącznie na treść orędzia Wilsona, podaną przez to Biuro.

Wyrażają tu zdziwienie, że Wilson zarzucił Niemcom złamanie uroczystej obietnicy, skoro przecież nota z 4 maja 1916 r. czyni obietnicę wyraźnie zależną od tego, że Ameryce uda się odwieść Anglię od jej stanowiska przeciwnego prawu międzynarodowemu. Ameryka miała dość czasu na to, lecz niczego nie wakowała u Anglii.

Koła polityczne są zdziwione, że Wilson mówi o samowolnej akcyi, gdy ze stanowiska Niemiec i ich sprzymierzeńców jest to akcja poważna, dobrze rozważona, której konsekwencje przewidziano. Na ogół można podkreślić, że postępowanie Ameryki nie jest niespodzianką. Niemcy przeczekają wszystko spokojnie w przekonaniu, że łodzie podwodne uczynią, co do nich należy.

Podług późniejszej depeszy, ambasador Gerard poprosił wczoraj po południu o wydanie mu pasportów.

Do pism włoskich donoszą z Londynu, że Bernstorff 4 b. m. o 2 po poł. otrzymał od departamentu stanu pasporty. Ambasador austro-węgierski Tarnowski wręczył Lansingowi swe pisma uwierzytelniające. Zerwanie stosunków ogranicza się dotychczas do Niemiec.

Ambasador amerykański w Berlinie Gerard otrzymał nakaz, by przed odjazdem z Berlina zażądał pasportów dla wszystkich obywateli amerykańskich, chcących odjechać z Niemiec.

Wilson trzymał w tajemnicy swe postanowienie, póki ministerstwo marynarki nie poczyniło wszelkich potrzebnych zarządzeń jako to zamknięcie wszystkich arsenałów dla dostępu obcych, zatajenie wszelkich ruchów floty amerykańskiej i dozoru nad internowanymi okrętami niemieckimi, i póki nie ukończono zarządzeń, mających na celu utrzymanie porządku publicznego przeciw spodziewanym zamieszkom i zamachom na urządzenie publiczne.

Mimo to spalono ładunek, przeznaczony dla handlowej łodzi podwodnej „Deutschland“, a załoga niemieckiego parowca oceanicznego „Waszyngton“ zepsuła maszyny, tak, że są niezdadne do użytku.

Prasa duńska wyraża zapatrywanie, że zerwanie przez Amerykę stosunków dyplomatycznych z Niemcami nie koniecznie musi spowodować wojnę. Ogólne jest przekonanie, że postępowanie Ameryki spowoduje nowe trudności gospodarcze dla małych państw neutralnych.

Dzienniki szwedzkie oświadczają zgodnie w sprawie zerwania przez Amerykę stosunków dyplomatycznych z Niemcami, że wydarzenie to nie przyszło nie spodziewanie, jednakowoż prędzej, niż przypuszczano. Dzienniki nie mogą decyde, jaki był bezpośredni powód wystąpienia Wilsona. Jest to zagadką. Kierujące dzienniki wielkich stronnicstw sądzą, że nie zmieniło to ogólnego położenia, to też zapatrują się na nie spokojnie.

Afton Bladet pisze o tem, czy Stany Zjednoczone mogą w obecnym położeniu odegrać rolę rozstrzygającą. Autor artykułu zwraca przedewszystkiem uwagę na to, że Wilson jako pośrednik pokojowy mógł mieć potężny głos i byłby mógł sobie zaskarbić wdzięczność całego świata, gdyby był w stosownej chwili skłonił walczących do zawarcia pokoju. Cóż jednak będzie, gdyby Wilson wziął udział w wojnie po stronie ententy. Państwa centralne zapewne przygotowane są na tę możliwość i rozważywszy wszystko szczegółowo, poczyniły, po wymianie zdań, daleko idące przygotowania. W przeciwnym razie, Ameryka, gdyby się wdała w wojnę, nie może wiele osiągnąć. Dla szans na polu bitwy przyłączenie się Ameryki do wojny będzie bez znaczenia. W gotowości wojenną floty amerykańskiej można wątpić. Niemcy i Austro-Węgry zamierzają sparaliżować przywóz środków żywności do państw zachodnich. Na ogół interwencja Wilsona nie mogłaby uczynić położenie mocarstw centralnych rozpacziwem, a nawet uczynić go trudniejszym.

Szwajcarska Ag. tel. donosi: Prezydent Wilson wystosował notę do rządu szwajcarskiego, zapraszając do przyłączenia się do postępowania Ameryki wobec Niemiec. Rada związkowa zajmowała się na specjalnym posiedzeniu tą notą i ustaliła tekst odpowiedzi

dla Wilsona. Odpowiedź ta będzie ogłoszona, gdy tekst jej będzie już w posiadaniu Wilsona.

Wiadomość nadeszła z Ameryki, że Szwajcaryi powierzone zostało zastępowanie interesów Niemiec w Ameryce, nie potwierdza się, natomiast, według informacyi, otrzymanej przez *Agencję*, niema wątpliwości, że Szwajcarya w danym razie propozycję taką przyjmie.

Do Berlina nadeszły wiadomości, że rząd Stanów Zjednoczonych oprócz okrętów, o których już doniesiono, zajął także niemieckie kłazowniki pomocnicze, znajdujące się w portach amerykańskich, a załogę ich internował.

Z frontów bojowych.

Biuro Wolffa ogłasza dnia 5 lutego wieczorem: Z frontów bojowych nie doniesiono o czynnościach bojowych.

Zaostrzona walka morska.

Sekretarz stanu Helfferich powiedział sprawozdawcy jednego z norweskich dzienników: W nieograniczonej wojnie łodziami podwodnymi widzimy pewny i skuteczny środek skrócenia wojny i obalenia raz na zawsze hegemonii angielskiej na morzu. Zapewne państwa neutralne będą musiały znieść nie jedną dolegliwość — ale czyż nie były one i dotąd w tem położeniu? Dr. Helfferich zaznaczył, że Niemcy zrobią wszystko, aby w miarę możliwości złagodzić ciężkie położenie neutralnych, zwłaszcza o ile idzie o zaostrzenie w węgiel.

Localanzeiger donosi w telegramie z Berna, że opinia publiczna w Szwajcaryi przyjęła spokojnie wiadomość o nowej fazie wojny łodziami podwodnymi. Nie widąc wzburzenia. Nikt rozsądny nie przypuszcza zmiany stanowiska. Neutralność Szwajcaryi uważana jest za niewzruszoną, co pisma szwajcarskie wyrażają określeniem *roche de bronze*.

Król hiszpański konferował wczoraj z prezydentem ministrów. Prezydent ministrów nie udzielił żadnych wyjaśnień o tych konferencyach, których przedmiotem była prawdopodobnie odpowiedź Hiszpanii na notę niemiecką. Popołudniu zebrał się ministrowie na konferencję.

Według doniesienia *Reutersa* z Waszyngtonu departament państwowy otrzymał depeszę konsula amerykańskiego z Plymouth, że parowcowi „Housatanic“ dano przed zatopieniem czas potrzebny na wyratowanie załogi, która, jak *Lloyd* donosi, wysiadła wraz z kapitanem.

Parowce pocztowe i frachtowe, które wyjechały z portu w Batawii, otrzymały nakaz, aby zawinęły do najbliższych portów i czekały na dalsze zlecenia z Holandyi.

Komunikat turecki.

Sprawozdanie tureckiej kwatery z 4 b. m.: Front nad Tygrysem: Dnia 2 lutego toczyła się silna walka działowa na południe od rzeki. W odcinku Fellahie ogień działowy i pomysły dla Turków potyczki patroli. Jeńcy opowiedzieli, że w walkach z dnia 1 lutego zniszczono zupełnie dwa nieprzyjacielskie

27)

PIOTR DAX.

TRUCICIELKA.

V.

(Ciąg dalszy).

Herbert stał nieruchomy, z okiem utkwionem w kamień grobowy.

Czy wahał się w ostatniej chwili?

Nie, lecz przed rozpoczęciem ponurej czynności, zastanawiał się po raz ostatni nad ważnością swego przedsięwzięcia.

Chciał wiedzieć prawdę, a przysiągł, że zachowa dla siebie straszną tajemnicę, jeżeli sekcy odkryje truciznę.

Dlaczego dał słowo?

Dlaczego obiecał, że będzie mileżał, bez względu na rezultat badania?

Nigdy jeszcze tak, jak w tej chwili, w pół świetle świec migotliwych, Herbert de Rochefleur nie czuł głębiej wagi swojej przysięgi.

Mileczeń, to znaczyło w razie stwierdzenia zbrodni, spełnionej przez ukrytego wroga, nie nie przedsięwziąć, aby pomóc śmierci ojca.

Mileczeń, znaczyło narazić się na nowe zbrodnicze zamachy na życie tych, których kochał.

Czyż milczenie nie było w tych warunkach niekzemnością?

Dlaczego pierwiej o tem nie pomyślał? Nie, nie mógł zamknąć się w milczeniu, krew uderzała mu do mózgu. Wszak żaden jeszcze z jego przodków nie zgrzeszył przeciw obowiązkom synowskim.

Szukać zbrodniarza?

Dowiedzieć się, kto podał truciznę?

A dane słowo honoru?

Słowa doktora raz jeszcze zabrzmiały mu w uszach i gdy tak stał z odkrytą głową, bez ruchu, rozważając, czy nie znajdzie jakiegoś środka, aby mózg uchylił się od spełnienia danej obietnicy, czy jego padły na doktora.

Doktor Lautard z usposobienia i temperamentu, był wrogiem wszelkiego fałszu. Tkwiąca w głębi duszy szlachetność, kazała mu unikać wszelkiej dwuznacznej sytuacji.

Od kiedy d rósł, opanowywał swoje zachcianki pracą, a obowiązkiem był mu zawsze podnieta, usuwająca znużenie.

Jeżeli obiecał, że powie prawdę, to uczyni to z pewnością.

Oto co mówił sobie Herbert, patrząc na przygotowania czynione przez doktora, oto co sobie powtarzał, rozważając, czy on sam nie złamie słowa?

Na twarz jego wystąpił rumieniec, pomimo lodowatego zimna w podziemiach. Herbert przesunął ręką po czole, czyniąc sobie gorzkie wyrzuty zaczął zdymować wieńce jedne po drugich i układał je pod ścianą krypty.

Doktor przywdział bluzę na surdut.

— Czy łatwo będzie usunąć kamień? — spytał.

— Tak. Płyta jest tylko prowizorycznie założona, ponieważ miałem zarządzić pewne poprawki w grobowcu.

I rzeczywiście pomagając sobie dłutem, podnieśli wkrótce płytę, ujmując ją za wmurowane pierścienie.

Krypta się ukazała. Była głęboka i dość szeroka; z czterech rogów urządzono kamienne schody, aby niesący trumnę mogli bez wstrząśnięć znieść ją i złożyć na shtaby, na których miała być umieszczona.

Doktor zaświecił pochodnię i zbliżył ją do dołu.

— Trzeba nam będzie podnieść trumnę i umieścić ją wyżej na shtabach.

— Nie chce pan wyjąć jej całkiem z grobowca?

— Nie. Wnętrznosci tylko mi są potrzebne. Chcę skutecznie moją robotę w trumnę samej.

— Czy potrafimy, doktorze, unieść trumnę we dwóch?

— Może przyjdzie nam to nieco ciężko, ponieważ jest głęboka, ale skoro nie można zrobić inaczej i dopuścić kogoś trzeciego do tajemnicy, zrobimy jak się uda, ale zrobić musimy. Nie jest to chwila stosowna na jakiegokolwiek wahanie. Zebrałem całą moją odwagę, proszę uczynić tak samo, panie hrabio.

Herbert był bledy.

Czuł, jak zimno z krypty przejmują go całego.

Przypominał sobie w tej chwili, że w skrytce, poza ołtarzem, znajdują się powrozy, które służyły do spuszczenia trumny: powiedział to doktorowi.

— Bardzo dobrze — odrzekł Lautard — to wystarczy; nie będziemy potrzebowali żadnej innej pomocy.

Herbert poszedł za ołtarz, otworzył rozdaj szafy, której zardzewiałe zawiasy skrzy-

nęły i z pośród innych rzeczy wyszukał sznury, o których wspomnieli doktorowi.

— Oto są, doktorze.

— Czy mocne?

Herbert przesunął sznur w delikatnych palcach, oglądając go uważnie.

— Nie mamy się czego obawiać.

Dwaj mężczyźni stanęli z dwóch stron, przesunęli powrót po pod trumnę, potem zaczęli wchodzić na schody i chociaż z trudem, udało im się wydzignąć trumnę i postawić na brzegu krypty.

Dreszcz niepokoju wstrząsnął Herbertem.

Doktor przysunął się ze światłem.

— Mogę na razie — rzekł — obejść się bez pana. Proszę się usunąć. Skoro będę potrzebował pana pomocy, poproszę.

— Nie, doktorze. Chcę i będę tak samo silny, jak pan; moim obowiązkiem jest zostać i zostać.

W tonie jego głosu brzmiało niezłomne postanowienie. Lautard nie nalegał.

Pomyślał chwilkę i za pomocą śrubsztaka zaczął odkręcać śruby.

Zgrzyt roległ się pod sklepieniem: Herbert się wstrząsnął. Doktor nie mówił ani słowa. Unikał wzroku towarzysza.

Po dziesięciu minutach usilnej pracy, śruby odpadły na posadzkę: trumna była otwarta.

Doktor umył ręce w przygotowanej wodzie z płynem dezynfekcyjnym, skropił nią płótno pokrywające zwłoki i podniósł je od dołu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

skie bataliony, każdy o sile 700 żołnierzy. Front perski: Turcy zdobyli kolumnę złożoną z 335-ciu obcuzonych wielbłądów. Front kaukaski: Odparto stak nieprzyjaciela na tureckie prawe skrzydło. Według wiadomości otrzymanych podczas ostrzeliwania wyspy Tenedos zniszczono ciężkie działko i latarnię morską. Artyleria turecka załapała okręt, który chciał się zbliżyć do miejsc, w którym zatopiono krążownik nieprzyjacielski.

General Nivelle we Włoszech.

Głównie komenderujący wojska francuskiego na froncie północnym i północno-zachodnim generał Nivelle bawił od 1 do 2 lutego w gościnie u kuzyna armii włoskiej. Król przyjął generała Nivelle na posłuchaniu i wręczył mu osobiście wielką wstęgę wojskowego orderu sabaudzkiego. Nivelle konferował kilkakrotnie z Cadorną.

Echa konferencji petersburskiej.

Agencja Stefania donosi z Petersburga: Na bankiecie na cześć członków petersburskiej konferencji czwórsojuszu car powitał uczestników mową, w której powiedział między innymi: Głęboko przekonany o dobrym skutku, jaki mieć będzie dla przyszłych operacji skupienie dążeń wszystkich uczestników, licząc na to, iż prace wasze uwidatnią się skutecznie w chwili ostatecznego zwycięstwa, zapewnionego wielką wartością sił sojuszników na lądzie i na morzu, piję na cześć panujących i zwierzchników państw zaprzyjaźnionych i związanych sojuszem z Rosją i obecnych tu delegatów, na cześć tryumfu naszej szlachetnej sprawy, sprawy wolności narodów i sprawiedliwości (!)

Walka łodziami podwodnymi.

W sprawie tej znajdujemy w wiedeńskim *Fremdenblacie* artykuł, w którym zaznaczono, że, jak przewidywać należało, chwale i pyszałkowi odrzucenie propozycji pokojowych, musiało pociągnąć za sobą poważne następstwa. Mocarstwa centralne zmuszono do jęcia się jak najdrastyczniejszych środków dla przeprowadzenia swych celów wojennych. Występując z propozycjami pokojowymi, mocarstwa miały tylko c i l jeden przed oczyma: uczynić wszystko, co możliwe, by pokój był światu przywrócony, by ludzkości oszczędzono dalszego krwi rozlewu. Przekonały się jednak, że pokój nie jest możliwy w tej chwili do osiągnięcia zapomocą żłiw, nie pozostało więc nic innego, jak chwycić się ostatecznych środków, aby nieprzyjaciela przyprowadzić do opamiętania i przyspieszyć koniec wojny. Nowa broń, łódź podwodna, jest najlepszym narzędziem, by nieprzyjacielowi utrudnić dalsze prowadzenie wojny, a nawet wprost je uniemożliwić.

Sprzymierzeni ubolewają, że ta nowa faza wojny da się boleśnie odczuć również państwom neutralnym. Ale także one powinny pragnąć jak najszybszego zakończenia wojny. W tej wojnie mocarstwa centralne nigdy nie próbowały naruszać praw państw neutralnych stanowienia o sobie, ani ich niezawisłości, gdy ze strony czwórsojuszników prawa tych państw naruszano raz po raz. Dość przypomnieć tylko niesłychaną udrękę, na jaką skazali Grecję obrońcy i strażnicy małych państw i narodów. A wszakże i kraje skandynawskie, Szwajcaryja, północna Ameryka, wystawione były ze strony Anglii na coraz nowe nadużycia. A więc „racjonalizacja“ zamorskiego dowozu, więc „czarne listy“, konfiskata przesyłek pocztowych, przymus nawiedzenia portów angielskich przez okręty neutralne i t. d., i t. d. Trudno chyba o jaśniejsze dowody tyranii angielskiej na morzach i nieposzanowania praw państw neutralnych.

Obecnie sytuacja wojenna tak się zastrzyła, że również mocarstwa centralne nie mogą dłużej kępować się względami, jakich przestrzegały dotąd. Z przykrością tylko zdobyły się na tę decyzję i to dopiero wówczas, gdy jasne stało się, że niepodobna skrócić wojny innym sposobem. Muszą to uznać i same państwa neutralne, a mogą być pewne, że sprzymierzeni uczynią wszystko, co możliwe, by ulżyć ich doli w tem przykrem położeniu. Czwórsojusz nie narucił mocarstwom centralnym dalsze prowadzenie wojny, nie jest więc ich winą, jeśli teraz przybiera ona formy, które jeszcze bardziej pogorszą dolę państw neutralnych. Wszelkimi środkami chcą mocarstwa centralne torować drogę pokojowi, a jeśli cel ten będzie osiągnięty, zaświta również państwom neutralnym godzina wyzwolenia.

KRONIKA.

Lwów, 6 lutego 1917.

Kalendarz.

Sroda (7 lutego):

Romualda op. — Sulisława bł. — Hryhorya.

Wschód słońca o godzinie 6:49 rano, zachód słońca o godzinie 4:27 po południu.

Temperatura o godzinie 12 w południu — 7 Cel.

— Odznaczenia w c. i k. armii. Najj.

Pan raczył najmiłościwiej nadać: order Żelaznej Korony II. klasy z dekoracją wojenną z uwolnieniem od taksy: generał-majorowi Józefowi Pomiankowskiemu; krzyż oficerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną: pułkownikowi w stanie spoczynku Mikołajowi Szpaniłowowi, etapowemu komendantowi powiatowemu w Turcie nad Stryjem; order Żelaznej Korony III. klasy z dekoracją wojenną z uwolnieniem od taksy: porucznikowi 13 p. huzarów Andrzejowi Padosowi, kapitanowi 32 p. dział polowych Józefowi Rainerowi; wojskowy krzyż zasługi III. klasy z dekoracją wojenną: kapitanom Ernestowi Pammerowi w 55 pp. i Juliuszowi Podlewskiemu w 1 pp. bośniacko-hercegowińskim; porucznikowi 3 p. dział polowych Leopoldowi Rothowi; rezerwowemu porucznikowi Józefowi Benakowi w 15 pp. Izaakowi recte Ignacemu Resenbaumowi w 89 pp., Rudolfowi Mifce w 93 pp. i Władysławowi Kissowi w 10 dyw. art. konnej; rezerwowym podporucznikom Piotrowi Błysznińskowi w 15 pp., Rudolfowi Pospisilowi w 41 pp. i Franciszkowi Hallerowi w 2 p. dragonów; poległym na placu boju kapitanowi Ottokarowi Nowackowi, porucznikom Michałowi Bocianowskiemu, Wiktorowi Pocharowi i podporucznikowi Karolowi Kaubekowi w 15 pp., oraz rezerwowemu podporucznikowi 15 pp. Teodorowi Kirałowi; duchowny krzyż zasługi II. klasy na białoczerwonej wstędze: rezerwowemu kapelanowi 58 pp. ks. Grzegorzowi Budzence; polecić, aby wyrażono ponownie Najwyższe pochwalne uznanie: pułkownikowi Janowi Richterowi, nadkompletowemu w 77 pp., komendantowi jednej z brygad górskich; porucznikowi-oficerowi prowiantowemu 29 p. dział polowych Franciszkowi Autlowi; aby wyrażono Najwyższe pochwalne uznanie: majorowi 13 pp. Józefowi Beckerowi; kapitanowi 21 pp. Henrykowi Papierkowskiemu; porucznikowi 40 pp. Augustynowi Fricowi; podporucznikom Franciszkowi Seifertowi w 45 pp. i Stefanowi Hącziemu w 3 p. huzarów; rezerwowym podporucznikom Janowi Marynowskiemu w 4 pp., Izraelowi Hammerschlagowi w 45 pp., Janowi Linhartowi i Alfonsowi Skotakowi w 80 pp., Maurycemu hr. St. Genois w 12 p. dragonów, Michałowi Lehelowi w 3 p. huzarów, Gustawowi Hohlbaurowi i Zygmuntowi Pinelesowi w 30 p. dział polowych, Zdzisławowi Łysakowskiemu w 11 p. haubie polowych, Wiktorowi Hönigschmiedowi z 14 dyw. trenu w 20 pp. obr. kraj. i Wojciechowi Smidrakowi z 14 oddziału sanitetów w 1 pp. bośniacko-hercegowińskiego; rezerwowemu porucznikowi 93 pp. Józefowi Keinertowi; podporucznikom Fryderykowi Tarisichowi w 93 pp., Józefowi Steinbichlerowi w 1 p. dragonów i Jerzemu Sosnowskiemu w 1 p. ułanów; rezerwowym podporucznikom Chaskłowi Tortemu w 20 pp., Karolowi Patzlowi w 40 pp., Fryderykowi hr. Hanstitz-Rieneckowi w 14 p. dragonów, Hermanowi Rideliemu w 28 p. dział polowych; rezerwowemu porucznikowi 3 p. art. fort. Frydolinowi Kolařowi; pozasłużbowemu porucznikowi dr. Jerzemu Zednikowi w komendzie miasta we Lwowie; rezerwowemu podporucznikowi 1 dyw. trenu Karolowi Słaisowi; rezerwowym porucznikom Józefowi Małysowi w 40 pp. i Mikołajowi Rysiewiczowi w 24 p. haubie polowych; rezerwowemu podporucznikowi 41 pp. Szymonowi Viculenco; kapitanowi-audytarowi Emilianowi Podlaszeckiemu w sądzie dywizyjnym we Lwowie; rezerwowemu porucznikowi 13 pp. Bronisławowi Nazimkowi; rezerwowym porucznikom Józefowi Rovnerowi w 93 pp., Rajnerowi Akenowi w 1 pp. i Janowi Suchankowi w 58 pp.; nadać złoty krzyż zasługi z koroną na wstędze medalu waleczności: rezerwowemu starszemu lekarzowi dr. Józefowi Halaczewi w szpitalu garnizonowym nr. 15; oficyałowi technicznemu Józefowi Kosińskiemu w oddziale budownictwa wojskowego w Mostarze; złoty krzyż zasługi na wstędze medalu waleczności: akcesjiście zbrojowni artylerii we Lwowie Józefowi Pittenbacherowi; rezerwowemu kudetawowi 10 dyw. trenu Karolowi Wietzowi; oraz rezerwowemu chorążemu sanitarnemu 24 pp. Zygfrydowi Rauchwergrowi.

— Odznaczenia w c. k. żandarmerii.

Najwyższe pochwalne uznanie wyrażono ponownie rotmistrzowi 5 krajowej komendy żandarmerii Izidorowi Petrovičowi.

Srebrnym krzyżem zasługi z koroną na wstędze medalu wa-

leczności odznaczeni zostali: zastępcy wachmistrza Jakób Karst, Aleksander Rużycki, Paweł Fedorowicz i Aleksander Bilaniuk, wachmistrze Filip Fichtel, Franciszek Śledź, Andrzej Kaszycki, Tomasz Kroha, Franciszek Munzar, Antoni Olbrecht, Stanisław Zygmunt Cetnarowski, Maryan Sokulski, Franciszek Henger i Gabriel Kowaleczuk, zastępcy wachmistrza Michał Hess, Jan Jaworowski, Andrzej Byrkowyj, Michał Diaczun, Michał Buschmann, Bernard Gaura i Jan Rogalski, wszyscy z 5 kraj. komendy żandarmerii.

— Mianowania w c. i k. armii. Zamianowani zostali rezerwowymi kapelanami: ks. Andrzej Bogacz z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. w Rzeszowie w wojskowym generał-gubernatorstwie w Lublinie, ks. Zygmunt Mück z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. we Lwowie w szpitalu polowym nr. 6/II; ks. Daniel Metody Sikora z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. we Lwowie w superjoracie polowym we Lwowie, ks. Maryan Józef Stroński z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. w Jarosławiu w szpitalu rezerwowym nr. 7/10; ks. Franciszek Dyonizy Szpunar z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. w Jarosławiu, w komendzie miasta w Sopron i ks. Ludwik Viglas z pow. komendy uzupełniającej obr. kraj. w Léva, w szpitalu garnizonowym nr. 14; chorążymi popołitego ruszenia na czas wojny: Feliks Mikulski 13 pp., Juliusz Feuermań 30 pp., Jan Witowski 20 pp., Kazimierz Zagórski 15 pp., Józef Glaser i Roman Wilczyński 13 pp., Marek Brecher i dr. Bernard Rudner 15 pp., Antoni Hirschberg 80 pp., Józef Unzeitig 93 pp., Eryk Kröner 1 pp., Karol Wirth 24 pp., Edmund Drexler 93 pp.

— U dr. Rutowskiego zjawili się dzisiaj przed południem byli radni miejscy, którzy bawili we Lwowie w czasie inwazyi rosyjskiej. Radni wręczyli dr. Rutowskiemu kilka fotografii przedstawiających sceny inwazyi.

— Powszechny Wykład Uniwersytecki. Jutro, we środę, 7 b. m., od godziny 7 do 8 prof. dr. prof. dr. Eugeniusz Romer: „Polska w cyfrach i obrazach“. Wykład VI. Treść: Kooperatywa i komunikacja. Instytut technologiczny, ul. Bourlarda.

We czwartek, 8 lutego, od godziny 7 do 8 prof. dr. Marcin Ernst: „Planeta Mars“. Wykład II. Instytut fizyczny, ul. Długosza 8, w podwórzu. Wstęp 20 hal.

— Loterya klasowa. Ciągnięcie losów trzeciej klasy VII loteryi klasowej odbędzie się w dniach 13 i 15 b. m.

— Ruch pocztowy między Austrią i obszarem pocztowym naczelną komendy na wschodzie czwarty został według restryktu Ministerstwa handlu z dnia 23 stycznia b. r. z dniem 1 lutego b. r. Dopuszczone są tylko zupełnie ofrankowane otwarte przesyłki listowe wszelkiego rodzaju i to tak zwykłe, jak i polecane, oraz zwykłe przekazy pocztowe. Warunki transportu i należytości są takie same, jak w obrocie między Austrią i Niemcami. Przesyłki mogą być pisane tylko w języku niemieckim i węgierskim i muszą być zaopatrzone dokładnym nazwiskiem nadawcy i jego mieszkania. W listach nie wolno poruszać żadnych spraw wojskowych. Treść listu nie powinna przekraczać dwóch stron arkusza ówiarkowego formatu. Używanie kopert wysielonych bibułka jest wzbronione. Przesyłki, które tym warunkom nie odpowiadają, nie będą wysyłane. Druki o większych rozmiarach, które tak jak wszystkie przesyłki podlegają kontroli wojskowej, będą w danym razie przez komisję cenzuralną zwracane. Przekazy należy wystawić w walucie markowej. Najwyższa kwota przekazowa wynosi 500 marek. Na odcinkach przekazów nie wolno, tak jak obecnie wogóle w ruchu z zagranicą, wypisywać żadnych wiadomości. Ruch pocztowy dozwolony jest do wszystkich miejscowości obszaru pocztowego naczelną komendy na wschodzie, a więc także i do takich, w których nie istnieją urzędy pocztowe dla ruchu prywatnego. W adresie przesyłek należy więc w razie potrzeby podać urząd pocztowy, w którym adresat będzie mógł przesyłkę odebrać. Przesyłki nie będą się doryczać przez organa pocztowe. Dla ruchu publiczności otwarte są w obszarze pocztowym naczelną komendy na wschodzie następujące urzędy pocztowe: Augustów, Busk, Białowieś, Bielsk, Białystok, Brzostowica wielka, Dąbrowa, Goldingen, Grodno, Hasenpoth, Janów, Kalwaria, Knyszyn, Kowno, Libawa, Lida, Lunno, Mariampol, Mitawa, Olita, Poniewież, Rossienie, Ros. Krottingen, Szawle, Sejny, Siemiatycze, Skandwile, Sokolka, Wisłocz, Suwałki, Talsen, Telsze, Tukum, Wilno, Windawa, Wilkowiszki, Władysławów, Włokowsk.

— Hojny dar. Rektorat Szkoły politechnicznej we Lwowie otrzymał z rąk ks. kanonika Henryka Badeniego 1000 kor. na potrzeby ubogich słuchaczy Szkoły, za co składa niniejszem podziękowanie.

† Bolesław Wasylewski, naczelnik ogrzewalni kolejowej, zmarł w niedzielę w Stryju po długiej ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 63. Ś. p. zmarły był naczelnikiem ogrzewalni w lwowskich warsztatach kolejowych i położył wielkie zasługi na tem stanowisku w czasie mobilizacji i w pierwszych miesiącach

wojny. Po oswobodzeniu Galicyi objął stanowisko naczelnika w ogrzewalni kolejowej w Stryju, gdzie pozostał do zgonu.

Jako fachowiec, technik, cieszył się ś. p. Wasylewski dużym uznaniem, a jako szef umiał sobie zjednać gorącą sympatję podwładnych, dla których był szczerym opiekunem. W życiu codziennym, rueliwy, pracowity, uprzejmy, zawsze chętny do koleżeńskich usług, dla tych zalet swoich cieszył się ogólnym szacunkiem i miłością wszystkich, którzy go znali. Dlatego też zgon jego wywołał tak głęboki żal. Zmarły był ojcem znanego krytyka i publicysty, redaktora *Gazety Porannej* Stanisława Wasylewskiego, któremu wyrażamy serdeczne współczucie.

— Koncert „Echa“. Miłym urozmaiceciem wśród niezbyt licznych w obecnym sezonie koncertów będzie niewątpliwie niedzielny popis sympatycznej drużyny śpiewającej „Echa“. Sula Tow. mazyckiego wypełni się też z pewnością po brzegi. Początek koncertu punktualnie o godzinie 12 w południe, koniec o 2 po południu. Bilety i programy w księgarni polskiej B. Połonieckiego.

— „Widowisko, któremu trudno dać nazwisko“. Dnia 17 b. m. w salach kasyna i Kola literacko-artystycznego urządzają autorzy „Maryonetek“ pod tym obiecującym tytułem nową ucielesnioną imprezę, w której będą brali udział artyści Teatru miejskiego. Jest to zupełnie nowy i nigdzie dotychczas niewidziany eksperyment o formie eleganckiej humorystyki i satyry, których, jak wiadomo, autorem „Maryonetek“ nie brak. Blizsze szczegóły niebawem. Część dochodu przeznaczona będzie na pomnożenie funduszu wdów i sierót po dziennikarzach polskich. Sprzedaż biletów wnet się już rozpocznie.

— Wysyłka próbek towarowych jest dotąd dozwolona tylko do następujących poczt polowych i etapowych, oznaczonych numerami: 2, 11, 14, 23, 24, 26, 33, 37, 51, 53, 55, 76, 77, 79, 85, 88, 90, 95, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 138, 145, 147, 148, 150, 155, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 188, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 203, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 232, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 285, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 304, 306, 307, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 366, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 398, 399, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 418, 420, 421, 423, 426, 428, 43, 432, 436, 437, 440, 444, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 521, 522, 525, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 616, 625. Do stałych etapowych urzędów pocztowych na okupowanych terytoriach są próbki towarowe nadal bez zmiany dopuszczone.

— Zarząd gminy m. Lwowa zwraca się z uprzejmą prośbą do mieszkańców miasta Lwowa, aby zechcieli w swym zakresie zająć się akcją humanitarną, która ma na celu dostarczyć szlachetnej rozrywki naszym żołnierzom, walczącym w polu. Uprasa się mianowicie o nadsyłanie do prezydium magistratu odpowiednich dla żołnierzy książek do czytania, wydawnictw ludowych, kalendarzy, gier, instrumentów muzycznych i t. p., które się będzie im odsyłać. Wszelkie powyższe dary dla żołnierzy przyjmuje prezydium magistratu przez cały dzień od godziny 8 rano do godziny 8 wieczorem. Doniosły niniejszy cel niewątpliwie zachęci najszersze koła mieszkańców naszego miasta do intensywniej akcji w powyższym kierunku, do której zarząd gminy m. Lwowa mieszkańców najuprzejmiej zaprasza.

— Kierownictwo biura pośrednictwa pracy departamentu Opieki legionowej we Lwowie, ul. Batorego 1.32, zawiadamia, że z dniem 10 b. m. otwiera bezpłatne powiatowe biura pośrednictwa pracy w Bóbrce i Bolechowie. Działalność tych biur rozciąga się na odnośne okręgi sądów powiatowych. Biura te pozostają w stałym kontakcie z lwowską centralą i krajowym Biurem pośrednictwa pracy w Białej. Uprasa się interesowanych, którzy mieszkają w okręgu odnośnego powiatu sądowego, aby swoje zgłoszenia wolnych posad lub racy nadsyłali do tych biur pośrednictwa. Korespondencye z tamtych okręgów przesyłane do biura lwowskiego, będą zwracane właścicielom powiatowym do załatwienia. Bezinteresowne kierownictwo biura w Bolechowie objął radca i naczelnik tamtejszego sądu p. Stanisław Hankiewicz. Adresy biur opiewają: N. K. N. biuro pośrednictwa pracy lwowskiego departamentu Opieki w Bóbrce lub Bolechowie. W najbliższym czasie powstaną dalsze biura, co ogłoszone zostanie w pismach. Ewentualne datki na niezbędne wydatki organizacyjne (zakupno pieczęci i druków), uprasza się składać w lwowskiej delegacji N. K. N., lub za pośrednictwem pism z podaniem przeznaczenia ofiarowanej kwoty.

— Między miastowy ruch telefoniczny w Galicyi. Wskutek rozporządzenia Ministerstwa handlu z 19 stycznia b. r. dopuszczone zostały w Galicyi do prywatnego ruchu międ-

dzymiałowego wszystkie stacje abonentowe telefoniczne w sieciach na zachód od linii Kuryłowska, Leżajsk, Dynów, Ustrzyki dolne, Lutówka, Dwernik w obrocie między sobą, tudzież w obrocie ze stacjami abonentowymi Śląska wschodniego, Dolnej Austrii (z wyjątkiem Vöslau), Górnej Austrii, Sejnogrodu, północnej Styrii (t. j. Styrii z wyjątkiem starych Marburg, Pettau, Cilli, Rann, Gonobitz i Windischgraz), Czech, południowej części Moraw do Ołomuńca, oraz części Moraw i Śląska, wraz z Opawą położonych na zachód od państwowej linii kolejowej Ołomuńce-Freudenthal-Jägerndorf. Dozwolone są tylko rozmowy pilne, t. j. za potrójną taksą. Rozmowy mogą się odbywać tylko w godzinach słabego ruchu od godziny 1 do 3 po południu i od godziny 7 wieczorem do godziny 9 przed południem. Czas trwania każdej rozmowy jest ograniczony do 3 minut. Strony prywatne, którym w swoim czasie udzielono nieograniczonego prawa do prowadzenia rozmów międzyimiastowych, mogą i nadal rozmawiać o każdej porze, jednakowoż tylko za opłatą potrójnej taksy, a każda rozmowa trwać może tylko 3 minuty. Jeżeli pewnej stronie prywatnej wolno było dotychczas rozmawiać z wyraźnie oznaczonymi stacjami abonentowymi innych sieci telefonicznych, natenczas strona taka może oddać również bez ograniczenia co do czasu przeprowadzać swoje rozmowy z odpowiednimi stacjami abonentowymi, ale tylko pilne i przez 3 minuty. Za pośrednictwem publicznych mównic wolno przeprowadzać prywatne rozmowy w podanym wyżej obszarze otwartym dla ogólnego ruchu międzyimiastowego do włącznie trzeciej strefy odległościowej, t. j. do 300 km. (§ 16 taryfy telefonicznej) z tem samem ograniczeniem, t. j. w godzinach słabego ruchu, tylko przez 3 minuty i za potrójną taksą.

W Galicji otwarte zostały dla prywatnego ruchu międzyimiastowego następujące sieci telefoniczne: Alwernia, Andrychów, Baranów, Bestwina gal., Biela (Bielitz), Bochnia, Bugumilowice, Borowa k. Mieleca, Brzesko, Chabówka, Chrostowa, Chrzanów, Ciężkowice, Czermna gal., Czarny Dunajec, Dąbrowa, Dębica, Gwałiszowice, Gdów, Głogów, Gorlice, Grybów, Iwonicz, Jasło, Jawiszowice, Jaworzno, Kęty gal., Kłaj, Kolbuszowa, Kraków 1, 2, 4, 5, 6, 7, 14, Krosno, Krynica, Krzeszowice, Leżajsk, Limanowa, Łabowa, Łańcut, Łapanów, Mielec, Myślenice, Nadbrzezie, Nawojowa, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Okocim, Olszanica k. Ustrzyk, Oświęcim 1, 2, Otfinów, Padow, Poronin, Rabka 1, Radłów, Ropienka, Rozwadów, Rudnik nad Sanem, Rymańów 1, Rzeszów, Sokołów k. Rzeszowa, Spytówka k. Zatora, Szczakowa, Szczucin, Szczurowa, Tarnobrzeg, Tarnów, Trzebina 1, 2, Uście solne, Ustrzyki dolne, Wadowice, Wieliczka, Wietrzychowice, Zabierzów k. Krakowa, Zabierzów k. Niepołomic, Zaborów, Zagórz, Zakopane, Żabno n. Dunajcem, Żywiec, Zagórzany.

— **Bada Stanu do m. Lwowa.** W odpowiedzi na telegram powitalny, wysłany przez m. Lwów do Rady Stanu w Warszawie, nadeszła następująca depesza: „Za wyrażone nam życzenia przesyłam imieniem Tymczasowej Rady Stanu prześwietnej Radzie przybocznej stołecznego m. Lwowa wyrazy głębokiej podzięk i czci.

Marszałek koronny: Niemojowski.

— **Posłuch dla Rady Stanu.** *Dziennik Lubelski* donosi: W ostatnich dniach odbyły się na prowincyi liczne zgromadzenia zwołane przez polskie stronnictwo ludowe. Na zgromadzeniach tych wyrażano życzenie, aby Rada Stanu objęła swą działalnością wszystkie dziedziny życia państwowego. Uchwalono dalej na zgromadzeniach tych popierać polską organizację wojskową i polskie stronnictwo ludowe.

Ziemia Lubelska pisze: Na zjeździe centralnego komitetu ratunkowego w Lublinie powzięto następujące uchwały:

Używać Radzie Stanu na jej życzenie wszelkich materiałów i informacji posiadanych przez komitet.

Zwracać się do Rady Stanu we wszystkich sprawach społecznych, gospodarczych i kulturalnych o charakterze ogólnym i mających znaczenie dla całego kraju.

Równocześnie polecone prezydium komitetu, aby sprawy, które mają być skierowane do Rady Stanu przedstawiało tylko ze stanowiska interesów krajowych i narodu i pozostawić Radzie Stanu rozstrzygnięcie co do konieczności uwzględnienia momentów, mających wpływ na praktyczne załatwienie.

— **Dla rosyjskich jeńców wojennych** wydaje obecnie Ministerstwo wojny czasopismo w języku rosyjskim p. t. *Nedżela*. Czasopismo to wobec tego zasługuje na poparcie i wolno rozszerzać je między jeńcami wojennymi.

— **Zmarła:** we Lwowie, Adela z Wiśniewskich Ulmerowa, wdowa po dyrektorzce Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, w 57 r. życia.

— **Wielokrotnie** dzienne interweniuje obecnie pogotowie stacji ratunkowej w wypadkach poślizgnięć na chodnikach, nieoczyszczonych ze śniegu. Wczoraj udzieliło pogotowie ratunkowe pierwszej pomocy Racheli Reisowej i Gitli Schamesowej, które złamały rękę, upadły na chodniku.

— **Znaczna zguba.** Rebeka Landbergowa, żona dorożkarza, zgubiła wczoraj w czasie kupowania chleba pulares z kwotą 730 kor.

— **Do szpitala powszechnego** przywieziono wczoraj z Jaryczowa Starego 15 letniego syna wieśniaka Michała Chmielewskiego, który znalazłszy wystrzelony nabój, napełnił go prochem i spowodował wybuch. Skutek był fatalny dla Chmielewskiego; wybuchający nabój urwał mu cztery palce.

— **Służące między sobą.** Służąca Paranka Wilczyńska, zajęta w mleczarni Maksymiliana Schrenzla, skradła drugiej służącej Zofii Karwarzównie kilka sztuk bielizny i drobiazgów, wartości 80 kor. Przeprowadzona u Wilczyńskiej rewizja wykryła wszystkie przedmioty. Przytrzymano ją w aresztach policyjnych.

— **Schwytanie złodzieja kieszonkowego.** Na placu Gołuchowskiego schwytano wczoraj Arona Reissa w chwili, gdy publiczności wsiadającej do wozów tramwayowych przyszukiwał kieszeni. Reissa oddano do aresztów policyjnych.

Kronika prowincjonalna.

§ C. k. Stacja Emigracyjna w Oświęcimiu. Z Oświęcimia piszą nam: W latach przed wojną znany był Oświęcim, przez który przewalała się fala robotników sezonowych z wszystkich prawie ziem polskich, ciągnąca na zachód dla szukania tam pracy i chleba. Dworzec oświęcimski zalegały nieraz całymi tygodniami tysiączne rzesze robotników, śpiące pod gołym niebem, często wśród deszczu i błota, czekając na możliwość udania się w dalszą drogę. Dla tego wychodziła postanowiło Ministerstwo spraw wewnętrznych utworzyć w Oświęcimiu „c. k. Stację emigracyjną dla robotników sezonowych“, połączonej z ekspozyturą „Krajowego Biura pośrednictwa pracy“. W tym też celu podjęło c. k. Namiestnictwo w styczniu 1916 r. pod kierownictwem radcy Dworu Sopucha i starszego radcy budownictwa Topolnickiego pracę nad wybudowaniem kolonii barakowej, w której scentralizowany byłby cały ruch wychodzący, łącznie z podobną, lecz znacznie mniejszych rozmiarów kolonią baraków w Szczakowej. Z kolonii tej wyruszałaby robotnicy na roboty na podstawie poprzednio dokładnie określonych warunków kontraktowych. Powyższe budowy otoczyłaby energiczna opieka P. Wiceprezesa Namiestnictwa dr. Ustyjanowskiego. Dotychczas powstał rozłożony wzdłuż alei ze szpitalnym torem kolejowym kompleks 69 baraków drewnianych i 13 baraków poświęconych różnym celom specjalnym jak: zakład kąpielowy, pralnia, szpital, kantyna, magazyny i baraki administracji. Do całości należy jeszcze 9 baraków kuchni i 21 baraków kloz. Przy budowie baraków odstąpiono od typowego w innych obozach barakowych magazynowania ludności w wielkiej ilości dochodzącej do 400 osób, w piętrowych halach pod jednym dachem, a który to system istnieje powszechnie n. p. w Chocni, Wagnie i innych miejscowościach. Zastosowano tu system bardziej odpowiedni pod względem higienicznym i kulturalnym. Normalny barak drewniany wielkości 10-50 m. na 40 m. podzielony jest mianowicie na dziesięć jednakowych ubikacji, wszystkie z osobnym wejściem z zewnątrz, z których przeważnie dziewięć przeznaczonych jest na mieszkanie w każdej po 10 osób, w dziesiątej zaś mieści się wspólna umywalnia. W ten sposób każdy barak przewidziany jest normalnie na 90 osób, czyli razem znajdzie pomieszczenie w kolonii baraków drewnianych 6210 ludności. Wszystkie wymienione roboty budowlane wykonało przedsiębiorstwo „Bau und Rekonstruktions-Gesellschaft“, roboty zaś drogowe przedsiębiorstwo „Śliwiński et Uderski“. Referentem powyższych robót z ramienia c. k. Namiestnictwa jest inż. Riess, kierownikiem budowy inż. Tyrała; kierownikiem Stacji emigracyjnej komisarz Athenstädt, a kierownikiem krajowego Biura pośrednictwa pracy komisarz Gałek.

Od końca maja rozpoczęły wymienione urzędy swe czynności w częściowo ukończonych już barakach, a otwarcie baraków uświetniono poświęceniem kaplicy drewnianej, którego dokonał Ksiądz Biskup krakowski Sapieha. Baraki te wzięli w lipcu JE. P. Namiestnik bar. Diller, informując się bardzo szczegółowo o całej budowie.

W pierwszych miesiącach przeszli przez baraki werbowani robotnicy z Królestwa. Później służyła c. k. Stacja emigracyjna za miejsce schronienia powracającym robotnikom z Prus, których było przeszło 100 osób. W jesieni 1916 r. przeszło przez baraki około tysiąca kilkadziesiąt robotników z Królestwa Polskiego, a podzieleni tutaj na partie wysłani zostali do pracodawców na Czechy i Morawy. W grudniu 1916 r. według zapowiedzi generalnego austr. konsulatu w Wrocławiu spodziewany był powrót ok. 20 000 robotników z Prus, powróciło ich jednak tylko około 1300, gdyż władze pruskie wstrzymały dalsze wysyłki. Prócz tego powróciło około 1000 robotników z Danii, a z uznaniem podnieść należy opiekę, jaką ci robotnicy doznali w drodze od władz duńskich.

Mianowicie w celu uniknięcia różnorodnych utrudnień, którym podlegają pojedynczo wracający robotnicy n. p. z Prus, wysłani zostali robotnicy z Danii w czterech partjach pod opieką duchownych duńskich, władających językiem polskim. Razem z różnymi niewymienionymi małymi partiami służyła Stacja emigracyjna w roku 1916 dla 7155 robotników, a w roku 1917 dla 442 ludzi. Dość znaczna jednak część z pomiędzy tych robotników nie zdołała powrócić do kraju, pochodząc z terenów ewakuowanych, tak, że teraz około 1700 robotników zostaje w barakach, znajdując tu pomieszczenie aż do ewentualnego przyszłego zakontraktowania do robót. Są oni uważani za ewakuowanych, którzy podejmują przyznane rozporządzeniem zasiłki w formie bezpłatnego pomieszczenia i utrzymania.

Chwalebne było uwzględnienie koniecznych kulturalnych potrzeb dzieci, rodzin umieszczonych od dłuższego czasu w tutejszych barakach i zostało ono wprowadzone w czyn przez oddanie na ten cel osobnego baraku murowanego dla najmłodszej znajdującej się tu ludności. Mianowicie dla dzieci tejże rzec można „stałej“ na razie ludności kolonii barakowej Stacji emigracyjnej odbyło się przed kilkoma dniami uroczyste poświęcenie ochronki. Zasługujący na uznanie projekt utworzenia ochronki doczekał się rychłego urzeczywistnienia przez obywatelskie poparcie i energiczne zarządzenia p. Wiceprezesa Namiestnictwa dr. Ustyjanowskiego, szczerze opiekującego się wszelkimi sprawami związanymi z powstającymi barakami. Poświęcenia dokonał ks. dyr. J. Świerc w obecności P. Wiceprezesa dr. Ustyjanowskiego, radcy Namiestnictwa Wenzla, starosty Doschota z żoną, przedstawicieli kierownictwa budowy i Stacji emigracyjnej, oraz posła Śliwińskiego. Na powitanie odpowiedział dr. Ustyjanowski w jednych i życzliwych słowach, oddając zarazem wręczone sobie klucze ochronki w ręce przełożonej SS. Serafitek, jako kierowniczki zakładu.

Na razie znajduje około 180 dzieci w tym zakładzie przytułek i doznaje wielu jaśniejszych chwil życia barakowego. W zakładzie utworzono właściwą ochronkę dla dzieci w wieku około 21, do 6 lat i dwa kursa dla dzieci w wieku szkolnym. Wymienić jeszcze należy, iż urządzone poza tem jeden barak dla ochrony niemowląt. W uwzględnieniu także potrzeb dorosłych przez utworzenie kursu dla analfabetów, zyskała powyższa instytucja swoją kulturalną wartość.

Równocześnie z poświęceniem oddane zostały do użytku zupełnie ukończone baraki opisanej części drewnianej, wraz z wszelkimi urządzeniami maszynowo-sanitarnymi, tak, iż teraz przybywająca tu ludność poddana na wstępnie w umieszczonym na początku baraków t. z. zakładzie kąpielowym (odwieszalnia), przymusowej kontroli lekarskiej, kąpiele, dezynfekcyi ubrania i bielizny, ewentualnie zostanie zaopatrzona w nową bieliznę.

Poza powyższą ukończoną już częścią baraków drewnianych jest na ukończeniu grupa 22 baraków murowanych, oraz w dalszym ciągu w toku prace murowanych budynków, jak wielkiej odwieszalni, elektrowni, szpitali, domu pośrednictwa pracy, magazynu żywnościowego i i. Z czasem na tu też powstać kaplica murowana i cały szereg budynków poświęconych kulturalnym potrzebom.

Kolonia baraków w niedługim już czasie uzyska też oświetlenie elektryczne, później zaś także kanalizację i wodociąg, tak, iż powoli przemieni się w prawdziwe miasto barakowe.

§ Z Sokala piszą nam: Gwiazdka dla chorych i rannych żołnierzy w Sokalu, urządzona przez tutejszy komitet gwiazdkowy Czerwonego Krzyża, wypadła ponad wszelkie oczekiwania. Dzięki niestrudzonemu zabiegom sekretarza c. k. Namiestnictwa p. Czesława Żółkiewicza, oraz lekarza powiatowego dr. Piotra Jaroskiego, zebrał komitet na powyższy cel kwotę 3000 kor., którą to sumę przeznaczono na urządzenie gwiazdki w trzech wojskowych szpitalach i na obdarowanie przeszło 500 żołnierzy świętecznymi upominkami. Nadto ten sam komitet urządził gwiazdkę dla 100 sierot z żołnierzy, umieszczonych w przytułku Brata Alberta i ochronce Sióstr Felicjanek w Sokalu.

Kronika zagraniczna.

* **Mrozy.** Dzień sobotni był najzimniejszym dniem w okolicy Kolonii, jaki zanotowano od stu lat. Nad Renem było 23 stopni mrozu, w Hoch Eisel zaś 26.

* **Katastrofa kolejowa.** Na przeźszeniu Monachium-Glaubach-Akwizgran nastąpiła przedwczoraj rano katastrofa kolejowa. Pociąg osobowy wjechał na drugi pociąg osobowy. Zginęło 3 podróżnych, a kilku innych odniosło rany. Szkoda materialna nieznaczna.

* **Eksplozja.** Z Petersburga donoszą: Rosyjski sztab admirałski ogłasza: Dnia 26 z. m. podczas wyładowywania łamacza lodów „Czelunkina“ w jednej z przystani w Archangielsku wydarzyła się eksplozja i wybuchł pożar, który zaraz pożałował szeroko się w przystani. Pożar uszkodził budynki koło dworca, magazyny,

szopy, baraki. Z okrętów oprócz „Czelunkina“ jeden holownik został zniszczony, a oprócz tego pięć parowców doznało szkód, z tych trzy są lekko uszkodzone. W liczbie 344 rannych 3 oficerów, 19 żołnierzy i 39 innych osób jest ciężko rannych. Liczby zabitych jeszcze nie ustalono ostatecznie, zdaje się, że wynosi ona około 30. Dnia 31 z. m. parowce mogły już znowu przybyć do miejsca katastrofy i można było prowadzić dalej bez przeszkód prace ładownicze.

Notatki literacko-artystyczne.

Z Teatru. Henryk Zbierzchowski odniósł wczorajszego wieczoru sukces najpełniejszy. Mimo urzędzonego równocześnie w innej sali koncertu znakomitego pianisty, Egona Petriego, musiała kasa teatralna na godzinę przed przedstawieniem zamknąć swoje okienko, brakło bowiem biletów, choć szturmujących do drzwi znalazło się jeszcze sporo.

Ci, którym powiedziano się zdobyć miejsca w widowni, spędzili na bezkrośskim śmiechu jeden z najweselszych wieczorów, zapominając bodaj na krótkich parę godzin o codziennych przykrościach i dociskach życiowych.

Henryk Zbierzchowski dał nam w „Małżeństwie Loli“, wznowionem wczoraj z tak nie zwykłym powodzeniem, w owych — jak sam nazywa — trzech aktach wesołej komedii, farsę ustawioną w fabule i wprowadzonych postaciach silnie, na pewnych nogach, z odczuciem doskonałym warunków sceny, z werwą i pogodą a szczerem humorem, nie robionym, który też odpowiedni oddźwięk znaleźć musi wśród widzów.

Dał nam — powtarzamy — farsę, nie komedję, co bynajmniej nie ubliża jego talentowi, nie obniża aspiracji twórczych. Dobra farsa przecież jest równie cennym dorobkiem literackim, jak komedja czy dramat, idzie jeno o to, by była istotnie dobra, a takim jest „Małżeństwo Loli“ niezawodnie, czego najlepszym świadectwem owych kilkadziesiąt spektakli warszawskich przy ciągłej wyprowadce widowni.

Dzięki Zbierzchowskiemu zdobyliśmy dobrą farsę polską, a rodzimy ten wytwór w niezem nie ustępuje importowi zagranicznemu, zalewającemu tak wszechwładnie nasze sceny, sporą część fars obcych pobijając z kretesem talentem i trafną obserwacją.

„Małżeństwo Loli“ powróciło do nas z tryumfalnej wędrówki po innych scenach, z drobną zmianą aktu końcowego. Doszło do mych uszu przypuszczenie, iż autor uczynił to gwoździem zadosyćuczynienia gustom szerokich warstw. Nie wchodzi w intencje Zbierzchowskiego, podkreślić jeno, iż obecne zakończenie sztuki bardziej odpowiada farsowemu traktowaniu całej fabuły, potęgując jeszcze skalę jej hamoru, gdy tymczasem dawniejszy, pozostawiający w pewnym niepożądanym dla artystycznej całości rozdźwięku z istotnymi zamierzeniami autora.

Gry artystów naszych w „Małżeństwie Loli“ nazwać można — nie przywiązując większego znaczenia do drobnych usterek — na ogół bardzo dobrą.

Co prawda odczuć dał się znowu brak niezastąpionego niemal w doskonałej roli radcy Piórkiewicza, p. Ferdynanda Feldmana, równocześnie jednak przyznać bezstronnie każdemu, iż następcą jego, p. Julian Dobrzański uczynił wszystko, by zmiana w obsadzie roli nie przyniosła utworowi Zbierzchowskiego ujemy. Grał z właściwą sobie starannością, tworząc typ istotnie żywy i w swej niezdarłości życiowej bardzo zajmujący. To samo da się powiedzieć i o kreacji energicznej radczyni Piórkiewiczowej, której rolę po p. Rotterowej objęła p. Borkowska. Poprzedniczka jej pod względem zewnętrzznego rysunku lepiej może odpowiadała typowi, co się tyczy jednak samej gry, należy oddać p. Borkowskiej zupełne uznanie.

Mniej natomiast zadowolić mogła p. Zofia Dobrzańska w tytułowej roli farsy. Grała starannie i sumiennie, mimo to odczuwało się pewne drobne niedociągnięcia, zwłaszcza zaś głosowo artystka nie była bez zarzutu.

Z dawniejszej obsady pozostała przede wszystkim niezrównana wprost p. Gostyńska w roli aptekarskiej Ciompowej i panna Jan-kowska jako przemysł wisus, syn Ciompów. Artystka po dłuższej przerwie, spowodowanej chorobą, zjawiła się wczoraj po raz pierwszy na scenie, nie urońwszy w ciągu tych tygodni przymusowej z kulisami rozłąki, nie ze swego temperamentu, dzięki któremu stwarza wymarzony wprost typ figlarza, płatającego wszystkim bezstannie niespodzianki. Na scenie panowało też tak bardzo przez autora upragnione ożywienie, a ręce widzów składały się do gorącego oklasku.

Bardzo dobrą Kaśką, kucharką, była p. Rowińska; rolę podlotka Zosi odebrała dobrze p. Werniczowa.

Gzys i Fijołek, to w interpretacji pp. Rasińskiego i Nowackiego typy, których nie zapomina się łatwo. Gzysy stanowią będzie zawsze w bogatej już galerii postaci, odtwo-

rzonych przez utalentowanego artystę, krea-
cję, jedną z najlepszych. Doskonale sekundował mu
Fijolek p. Nowackiego. Obaj zdobyli rekord
śmiechu.

Do powodzenia całego przyczynili się też
w pełnej mierze pp. Miłobowicz i Kowalski,
w rolach drugoplanowych Józia Piórkiewicza i
głuchego aptekarza Ciompy.

— mre —

Repertuar Teatru Miejskiego.

We środę o godz. 7 wiecz. „Księżniczka
czardasza“, operetka w 3 aktach Emeryka Kalma-
na. — We czwartek o godz. 7 wieczorem „Rigo-
letto“, opera w 3 aktach z prologiem Verdie-
go. Występ Ady Sari-Sayerówny i Fr. Bedle-
wicza. — W piątek o godzinie 7 wieczorem.
Przedstawienie ku uczeniu dr. Tadeusza Ru-
towskiego z udziałem całego personelu teatral-
nego. Dochód przeznaczony na fundusz im. Ta-
deusza Rutowskiego. — W sobotę o godzinie
3 po południu przedstawienie popularne „Małka
Szwarcenkopf“, sztuka w 4 aktach Gabrieli
Zapolskiej. — W sobotę o godzinie 7 wieczor-
em „Domek trzech dziewcząt“, trzy akty z ży-
cia Schuberta, muzyka Franciszka Schuberta. —
W niedzielę o godzinie 3 po południu „Pani
Prezesowa“, farsa w 3 aktach M. Hennequina
i P. Vebera. — W niedzielę o godzinie 7 wie-
czorem „Lakme“, opera w 3 aktach Leo'a Deli-
bes'a. — W poniedziałek o godzinie 7 wieczor-
em. Drugie przedstawienie z cyklu utworów
J. N. Kamińskiego „Dyabeł w załotach“, wido-
wisko sceniczne ze śpiewami i tańcami w 8
odciskach przez J. N. Kamińskiego.

Zima na frontach.

W tych dniach dokuczliwych mrozów
przelekających się uporeczywie, jakby lodo-
we berło nigdy już nie miało zimie z rąk
wypaść, ludność w kraju myślami zwraca
się ku wojskom, które w okopach wśród tej
srogiej aury muszą trzymać się na swych
stanowiskach i walczyć.

Informacje autentyczne, jakie znajdu-
jemy w pismach wiedeńskich, dają świadec-
two nieopisanego bohaterstwa wojsk, zara-
zem jednak przynoszą ludności w kraju po-
żądane uspokojenie, wynika z nich bowiem,
że co tylko w ludzkiej mocy, wszystko uczynio-
no, by okrucieństwo srogiej zimy złagodzić
żołnierzom.

W armii Arza. Podczas gdy w da-
wniejszych wojnach sama nazwa kampanii
zimowej przywoływała na pamięć zagładę
armii napoleońskiej w r. 1812, skutkiem
czego też na czas zimy operacje wojenne
prawie zupełnie ustawały, — to obecnie pod
wpływem żelaznej konieczności przekonano
się, że nawet śnieg i mroź dla walczących
nie stanowią niepokonanej przeszkody. Jeśli
wczas poczyni się odpowiednie przygotowa-
nia, to żołnierz zimę z pewnością lepiej
znosi, niż ekresy deszczowe.

Wojska austro-węgierskie miały sposo-
bność wypróbować tężyźnię swą wobec zimy
już w pierwszej kampanii karpackiej. Wbrew
okropnym obrazom, jakie ludności w kraju
maluje wyobraźnia, nie widać tu w zimie ani
marzących ani przymierających głodem
żołnierzy. Gdyby tak było, nie potrafiliby
oni zwycięsko zmagać się z nawykłem do
zimna wojskiem rosyjskiem. Z przesłuchi-
wania jeńców rosyjskich odnosi się zdumie-
niające przeświadczenie, że wojska austro-
węgierskie umieją lepiej sprostać twardym
wymaganiom zimy, niżli nawet Sybiracy z
dalekiego wschodu. W pierwszej linii bojo-
wej znajdują się tysiące dobrze ukrytych
pieców, które olbrzymią, rozgałęzioną sieć
rur zasilają ogrzaniem do wysokiej tempera-
tury powietrzem.

W samem pobliżu pieców znajdują się
dość przestronne quasi-ubikacje, w których
ciepło od pieców promieniujące pozwala się
ludziom ogrzać. Zresztą niemal każdy z żoł-
nierzy rozsypanych w tyralierze odziany jest
w kożuch, kapużę, papucze pilśniowe lub
słomiane, futrzaną kamizelkę, ma szal na
szyi, wełniane nakolanniki, grube wełniane
kamasze, wełniane skarpetki, buty o po-
dójnych gwoździach nabitych podszewach.
Artylerzyści o tyle lepiej niż piechurówi, że
o ile bezpośrednio zajęty nie jest przy obsłu-
dze armaty, może do syta wygrzewać się w
ziemiance. A tam, gdzie są stajnie, stajnia
taka ochroniona słomą, zagrzebana w ziemi,
bez ogrzewania ma należyte ciepło. Na sie-
dmiogrodzkim froncie wschodnim nieprzebra-
ne bogactwo lasów umożliwia budowę wcale
wygodnych schronisk. Dzięki znalezionemu
mnóstwu pił powstają całe wioski obozowe,
w których rozwija się nawet specjalne, wo-
jenne zdobnictwo. Ciepła strawa dociera aż
do najprzedniejszych linii, a tak często, jak
tylko to możliwe, obdziela się żołnierzy go-
rącymi napojami.

Do najzimniejszych warstw powietrza
wzbija się lotnik, który jednak również jest

odpowiednio ekwipowany tak, że bez przy-
krości znosi temperaturę 30—35 stopni.

To też nie dziwnego jeśli w armii Arza
śpiewają:

Nie strasz nas, nie strasz nas
Z pod śniegowego całuna
Piekielne: „Hurra!“ rosyjskich mas,
Ani zaciętość Rumuna.
Nie strasz nas srogości zimy,
Bo wiemy, że zwyciężymy!

U armii Kövessa. Tu mrozy do-
chodzą w ostatnich czasach do —24° C. Mu-
siano też poczynić jak najdalej idące zarzą-
dzenia, by wojsko uchronić od fatalnych na-
stępstw tak surowego klimatu. Wszyscy żoł-
nierze otrzymali bieliznę wełnianą. W mie-
scach, gdzie wojsko trzymało się już czas
dłuższy, pobudowano rozległe ziemianki ogrze-
wane piecami. Tam, gdzie wojsko dopiero
wkroczyło, kilka dni mija oczywiście wśród
wielkiej mitręgi, ale też szybciej pracuje się
dla utworzenia takich, jak wspomniane wy-
żej, ziemianek. Żołnierze stojący na poste-
runku otrzymują oprócz normalnej odzieży
zimowej, płaszcze futrzane z wysokimi, po-
dniesionymi w górę kołnierzami, jakoteż wy-
sokie słomiane papucze. Jak skuteczne są
zabiegi w tym kierunku, dowodem okolicz-
ność, że w całej armii Kövessa zdarzyły się
dotąd tylko dwa wypadki ciężkiego odmro-
żenia. Najdotkliwiej odczuwa zimę obsługa
furgonów i oddziały robotnicze, zmuszone
pracować czas dłuższy na wolnym powietrzu.
Zresztą potwierdza się to, co wiadomo już
z doświadczenia. Jeśli wojsko dobrze jest
odżywiane, a można mu dać jeszcze prócz
tego gorącą herbatę i tytoń, to przy najsil-
niejszych nawet mrozach nie opuszcza go ani-
musz, o czem zresztą Rosjanie przekonują
się nieustannie.

U grupy wojsk Böhm-Ermol-
lego. Dotychczasowe zimno daje się w znaki
wojskom tej grupy od 20 stycznia. Najzim-
niejszym dotąd dniem był 21 stycznia,
z temperaturą —20° C. Przeciwnie zimnu przy-
gotowano się należycie, nagromadziwszy do-
stateczną liczbę ciepłych okryć, kożuchów,
wełnianej bielizny, rękawic, papuczy i t. d.
Wszystkie ziemianki, nawet w pierwszej
linii są tak urządzone, by można je było
opalać. Paliwa nie brak. Uspokojenie wojsk
wymienione. Jednostajne mrozy i śnieg uła-
wiają ruch poza frontem. Wogóle zima jest
mniej dokuczliwa i mniej przynosi trudności,
niż roztopy i śloty.

Na froncie Isonzo. Także na fron-
cie najbardziej zbliżonym do morza, ciepota
opadła do —7° C. Na Krnie utrzymuje się
mroź 15 stopniowy. Silniejszego nie było do-
tąd. Również tutaj żołnierze zaopatrzeni zo-
stali w zimową odzież. Ponadto każdemu
dano dwie dery zimowe do nakrywania się
w czasie snu. Piece w ziemiankach bardzo
są chwalone. Dniami całymi dymią się kotły
z herbatą (każdy o 10 litrów pojemności).
Herbata okazuje się wprost nieocenionym
w takiej sytuacji napitkiem.

W Tyrolu. W grupie wojsk feldmar-
szałka Arcyks. Eugeniusza utrzymuje się wy-
borne usposobienie mimo, że mrozy docho-
dzą do —24° C. Liczba chorych jest mniej-
sza, niż w porze cieplej. Dzięki mrozom
lawin w ostatnich dniach wcale nie było.
Na wyżynach 2000 m. n p. m. śniegi do-
chodzą do wysokości 5 m., na wyżynie 3000
m. wynosi wysokość śniegu 9 m.

W Karyntyi. Także na tym froncie
panuje od połowy grudnia niezwykle surowa
zima. Już w listopadzie spadły wielkie śnie-
gi. Zadyмки i lawiny w wysokim stopniu
utrudniały wojskom ich zadania. Najsilniej-
sze śnieżyce panowały w styczniu. Wysokość
śniegu leżącego waha się pomiędzy 4 a 9 me-
trami wysokości. Termometr od czasu do
czasu spadał do —24° C. Dzięki poczynio-
nym staraniom, mimo wszystkiego, dowóz i
transport nie doznały żadnej przerwy. Na
podstawie doświadczeń wybierano takie stano-
wiska i tak budowano ziemianki, by wojsko
jak najskuteczniej ochronić od wpływu nie-
zwykłych stosunków atmosferycznych i od
lawin. Gdzie mimo to lawiny zasypywały
ludzi lub okopy, oddziały ratunkowe spie-
szyły zaraz z pomocą, najczęściej skuteczną.
Wypadki ciężkich odmrożeń były tylko nie-
liczne. Wytrzymałość wojsk zasługuje na po-
dziw.

W Albanii. Zachodnie części Albanii
mają klimat zdecydowanie oceaniczny, podo-
bny jak Dalmacya. Tu o wielkich zimnach
nie może być mowy; tylko w okolicach gór-
skich trwają mrozy dochodzące niekiedy do
—15° C, nigdy jednak wyżej. Wojska są
doskonale zaopatrzone w ciepłą odzież i wcale
też nie skarżą się na dolegliwości zimy. Lasy
obficie dostarczają paliwa. Najprzykrej dała
się tu odczuć jesień, pora deszczowa, w cza-
sie której pobyt na powietrzu i w zaciekają-
cych wilgocią ziemiankach był w istocie
bardzo nieprzyjemny.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

**Zakaz przywozu zbędnych towarów
z krajów zagranicznych.** W sprawie stoso-
wania zakazu przywozu zbędnych przedmio-
tów z krajów zagranicznych dopuszczone są
pewne ułatwienia. Bliższych informacji ud-
ziela w tym względzie Izba handlowa i
przemysłowa w godzinach urzędowych.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Z Najwyższego Dworu

Wiedeń, 6 lutego. Najj. Pan przyjął
wczoraj w Badeniu P. Ministra spraw zagra-
nicznych hr. Czernina, ministra honwedów
Hazaya, ambasadora w Berlinie hr. Gotfryda
Hohenlohe-Schillingfursta i pułkownika sztabu
generalnego Paica.

Odznaczenia.

Wiedeń 6 lutego. *Dziennik rozporządzeń wojskowych* ogłasza: Najj. Pan nadał
krzyż zasługi wojskowej II. klasy z dekora-
cją wojenną generał-majorowi Stanisławowi
Puchalskiemu, w uznaniu wybitnego i
skutecznego dowodzenia Legionami polskimi
wobec nieprzyjaciela.

Wiedeń, 6 lutego. *Wiener Ztg.* ogła-
sza: Najj. Pan nadał starszemu radcy gór-
nictwa w galicyjskiej krajowej dyrekcji skar-
bu, Emilowi Machowi, tytuł i charakter
radcy Dworu z uwolnieniem od taksy.

Rada Ministrów.

Wiedeń, 6 lutego. Pod przewodnictwem
P. Prezydenta Ministrów hr. Clam Martinica
odbyła się wczoraj Rada Ministrów.

Cesarz Wilhelm w gościnie u Króla Bułgarskiego.

Berlin, 6 lutego. (*Biuro Wolffa*). Dnia
3 lutego odwiedził Cesarz Króla Bułgarskie-
go, przebywającego w Poestyn. Cesarz kon-
ferował z Królem przez kilka godzin. Po o-
biędzie, w którym wzięły udział świty, przed-
stawiono Cesarzowi panie z węgierskiego
„Czerwonego Krzyża“. Cesarz Wilhelm wbił
złoty gwóźdź w koronę, wykonaną na wzór
węgierskiej korony, z obicia której gwóźdź-
mi dochód przypadnie węgierskiemu „Czer-
wonemu Krzyżowi“. Wieczorem powrócił Ce-
sarz do głównej kwatery.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Ameryką a Niemcami.

Amsterdam, 6 lutego. (*B. Reutersa*).
Parowiec niemiecki „Następczyni tronu Ce-
cylia“ w Bostonie skonfiskowano. Rząd ame-
rykański zastanawia się nad tem, czy okręty
wojenne mają towarzyszyć okrętom amery-
kańskim przez zamknięty obszar morski.
W Panamie skonfiskowano cztery parowce linii
Hamburg-Ameryka, które są tam od wybu-
chu wojny.

Wojna napowietrzna.

Berlin, 6 lutego. (*Wolff*). Niemiecki
samolot marynarki dnia 3 b. m. wieczorem
z powodzeniem obrzucił bombami budowlę
portową w Duukierce. Pożar, powstały w tam-
tejszej szopie, widziano jeszcze z daleka pod-
czas lotu powrotnego.

Szwedzka Rada ministeryalna.

Sztokholm, 6 lutego. Przybywszy z
Kopenhagi, król natychmiast zwołał Radę mi-
nisterylną.

Złożenie z urzędu admirała Fourneta.

Bern, 6 lutego. Dzienniki ludzkie
donoszą, że admirała Fournet'a złożono z ur-
zędu i przeniesiono w stan spoczynku.

Odpowiedzialny redaktor:

ADAM KRECHOWIECKI.

ZAPROSZENIE DO PRZEDPŁATY

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“
wynosi:

W miejscu:
rocznie (od 1 stycznia do koń-
ca grudnia) 28 K
półrocznie (od 1 lipca do 31
grudnia) 14 K

ćwierćrocznie (od 1 lipca do
30 września) 7 K
miesięcznie (od 1 do końca każ-
dego miesiąca) 2/40 K

Zamiejscowa:

rocznie 36 K — h
półrocznie 18 K — h
ćwierćrocznie 9 K — h
miesięcznie 3 K — h

Prenumerotorowie roczni lub pół-
roczni (którzy prenumerują od 1
stycznia do końca grudnia lub do koń-
ca czerwca) otrzymają „Przewodnik Na-
ukowy i Literacki“, dodatek miesięczny
do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie,
ćwierćroczni zaś i miesięczni za do-
płatą, a to:

ćwierćroczni 1 K 50 h
miesięczni — K 50 h

„Przewodnik“ prenumerowany oso-
bno, kosztuje:

rocznie 8 K
półrocznie 4 K
ćwierćrocznie 2 K

W celu ustalenia nakładu prosimy
o wczesne nadsyłanie prenumeraty, któ-
rej bardzo nieznaczne podwyższenie,
wynikło z konieczności, wsku-
tek wielkiego podwyższenia
cen druku i papieru.

OD REDAKCYI.

Utrzymanie felietonu *Gazety Lwowskiej*
i jej działu literackiego na odpowiedniej
wyżynie, a w tym celu gromadzenie pierw-
sorzędnych sił pisarskich, będzie jak dotąd
tak i w r. 1917 usilnem staraniem redakcyi.

Obok imion znanych i zasłużonych
znajdą Czytelnicy nazwiska młodych a peł-
nych talentu pisarzy, których redakcyja za-
wsze chętnie do współudziału zaprasza.

W r. 1917 zamieszczać będziemy utwo-
ry: Teodora Jeske-Choińskiego, dr.
Adama Fischera, Stanisława Graybnera,
dr. Tadeusza Koneczyńskiego, dr. Stanis-
ława Lama, Stanisława Machniewicza,
Zygmunta Sarneckiego, Macieja Wier-
bińskiego, Henryka Zbierzchowskie-
go i w. i.

W felietonie zamieszczać również bę-
dziemy listy z Krakowa, Warszawy,
Lublina, Wiednia i t. d.

NADESLANE.

Tydzień K. B. K.

(Krakowskiego Książęco-Biskupiego
Komitetu pomocy dla dotkniętych
wojną)

od 2 do 10 lutego 1917

Dobrowolne ofiary przyjmują:

we Lwowie:

Lwowska Delegacya K. B. K., Gró-
decka 2 B.

Konsystorz obrz. łac., Czarnieckiego 32.

Konsystorz obrz. orm., Omińska 9.

Kancelarye parafii łacińskich i or-
miańskich.

Bank Krajowy, ul. Kościuszki 4.

Bank Przemysłowy, ul. 3-go Maja 9.

Pocztowa Kasa oszczędności na kon-
to czek. Nr. 155.842.

Sklepy i lokale, które wywiesiły afi-
sze z ogłoszeniem: »Tu przyjmuje się do-
browolne ofiary na akcyę ratunkową
K. B. K.«

Na prowincyi:

Delegacye parafialne K. B. K.

Rzymsko-katol. Urzędy paraf. obrz.
łac. i orm.

Wysłać można także pocztą pod adresem:
Lwowska Delegacya K. B. K., Lwów,
ul. Grodecka 2 B.

(452 2—6)

Amortyzacje.

T. IV. 50/16 (2). Na wniosek Perli Dym z Krosna, wdraża się postępowanie celem amortyzacji następującej rzekomo przez wnioskodawcę zagubionej książeczki wkladkowej Kasy oszczędności miasta Krosna Nr. 5939 na imię Perli Dym i kwotę wedle stanu z 1 lipca 1916 4074 kor. 68 hal. opiewającej. Posiadacz powyższej książeczki wzywa się przeto, aby zgłosił się ze swoimi prawami w ciągu pół roku, w przeciwnym bowiem razie po upływie powyższego czasokresu za nieistniejące uznane zostaną.

C. k. Sąd obwodowy, O. IV.

Jasło, dnia 31 grudnia 1916. (486 2—3)

T. 5/16 (3). Na wniosek Antoniny z Pyrzów 1-sł. Bujda, 2-sł. Pantoł i Agnieszki Kędzierskiej o uznanie Maryanny Pantoł za zmarłą — wzywa się każdego kto by o pobycie Maryanny Pantoł miał jakąkolwiek wiadomość, ażeby o tem do dnia 1 lutego 1918 tutejszemu Sądowi lub kuratorowi dla nieobecnej ustanowionemu Kazimierzowi Siremu z Bartkówki donosił, ileż po upływie tego terminu Maryanna Pantoł za zmarłą uznaną zostanie.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.

Sanok, 16 grudnia 1916. (487 2—3)

Nc. V. 1141/16 (4). Auf Antrag Hugo Chmel, k. u. k. Dragoner Oberleutnant derzeit im Felde wird das Verfahren zur Amortisierung dem Gesuchsteller angeblich in Verlust geratenen, auf Raten gekauften und zwar: sub Verkaufsurkunde Nr. 9605, vom 25/2 1914: 1 Gew. d. und Rot. Kreuzloses v. J. 1882 — 2086/24, 1 Gew. d. Budap. Basilikaloses v. J. 1886 — 637/66, 1 Gew. d. 4 prz. ung. Hypothekenloses v. J. 1884 — 3833/87, 1 Gew. d. serb. Tabakloses v. J. 1888, 7064/48, sub Verkaufsurkunde Nr. 20221 vom 23/3 1914 über 1 Gew. d. 3 prz. Bodenkreuzloses I. Em. vom J. 1880 — 1312/46 eingeleitet. Der Inhaber dieser Verkaufsurkunde wird daher aufgefordert seine Rechte binnen 45 Tagen geltend zu machen widrigenfalls die Verkaufsurkunde nach Verlauf dieser Frist für unwirksam erklärt würde. (493 2—3)

K. k. Bezirksgericht, Abt. V.

Przemyśl, am 20 Dezember 1916.

Rozmaite obwieszczenia.

Ns. 3660/17 (2) Iwan Matusiak, pospolitak 55 p. p. urodzony r. 1882 w Pukowie syn Teodora podejrzany jest na podstawie aktów Sądu wojkowego dostatecznie o dezercję do nieprzyjaciela.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Kazimierza Witkowskiego.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 26 stycznia 1917. (513)

Ns. 3631/17 (2). Przeciw Wasylowi Pankow urodz. i zamiesz. w Litiatynie lat 39 rel. gr. kat. gospodarzowi zawisła w sądzie polowym c. i k. Oddziału kwaterymistrzowskiego do K. 2665/16 sprawa karna o popełnioną w sierpniu 1915 zbrodnię dezercji do nieprzyjaciela z § 184 ukw., o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Franciszka Mischałaka we Lwowie.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 14 stycznia 1917. (501)

Ns. 3629/17 (2). Iwan Sahajdak pospolitak 35 p. obrony krajowej urodz. 1882 w Urlowie pow. Zborów podejrzany jest na podstawie aktów dochodzeń c. i k. Sądu wojkowego dostatecznie o dezercję do nieprzyjaciela.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Ozyasza Wassera we Lwowie.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 15 stycznia 1917. (502)

Ns. 3628/17 (2). Przeciw Michałowi Lewandowskiemu żołnierz c. k. 35 pułku obrony kraj. urodz. r. 1877 w Tarnopolu i tam przynależnemu rel. rzym. kat. szewcowi zawisła w Sądzie c. i k. Komendy 54 Dywizji piechoty do E. N. 903/16 sprawa karna o popełnioną w nocy na 25 października 1916 zbrodnię dezercji do nieprzyj. z § 183 ukw., o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Salomona Rawicza we Lwowie.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 15 stycznia 1917. (503)

Ns. 3658/17 (2). Iwan Michałajko vel Michałenko, żołnierz 89 pułku piechoty urodzony r. 1897 w Wiszence pow. Gródka Jęg. podejrzany jest silnie o zbrodnię dezercji do nieprzyjaciela.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Izydora Hołubowicza.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 23 stycznia 1917. (514)

Ns. 3661/17 (2). Iwan Kozak pospolitak 34 pułku obrony krajowej urodzony r. 1877 w Dobrostanach, syn Piotra podejrzany jest dostatecznie o zbrodnię przeciw sile wojennej Państwa.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Józefa Wróblewskiego.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 26 stycznia 1917. (515)

Ns. 3664/17 (2). Przeciw Wasylowi Hońskiemu synowi Danyły i Anny urodz. r. 1888 w Oblażnicy i tam zamieszkałemu rel. rzym. kat. żonatemu gospodarzowi zawisła w Sądzie polowym c. i k. 9 Oddz. kwaterymistrzowskiego do K. 2403/16 sprawa karna o popełnioną w czasie wojny 1914/15 zbrodnię zdrady głównej z § 58 c. uk. względnie przeciw sile wojennej Państwa z § 327 ukw. o które jest on silnie podjrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adw. dr. Włodzimierza Tułbiego.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 27 stycznia 1916. (517)

Ns. 3663/17 (2). Dmytro Suchoripa rezerwista c. k. 35 pułku piechoty z Olszanicy pow. Złoczów lat 30 liczący podjrzany jest na podstawie aktów Sądu wojkowego dostatecznie o dezercję do nieprzyjaciela.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Adolfa Weinberga.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Dawida Meisla.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 26 stycznia 1916. (518)

Ns. 3650/17 (2). Przeciw Iwanowi Matkowskiemu żołnierzowi c. i k. 59 pułku piechoty urodz. r. 1893 w Łosińcu powiat Turka i tam przynależn. rel. gr. ort. stanu wolnego synowi Gzegorza i Maryi zawisła w Sądzie c. i k. Komendy 3 Dywizji piechoty do K. 99/16 sprawa karna o popełnioną w nocy dnia 12 lutego 1916 zbrodnię dezercji do nieprzyjaciela z § 183 ukw. o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Eugeniusza Gwoźdeckiego.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 22 stycznia 1917. (519)

Ns. 3665/17 (2). Przeciw Semkowi Sałykowi żołnierzowi c. k. 2 pułku obrony kraj. urodzonemu r. 1888 w Ułazówce pow. Cieszanów synowi Iwana, rel. gr. kat. stanu wolnego, zamieszkałego w Ułazowie zawisła w Sądzie c. k. Komendy 26 Dywizji obrony kraj. do K. 18/16 sprawa karna o popełnioną w nocy 3 stycznia 1916 zbrodnię dezercji do nieprzyjaciela z § 183 ukw. o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratorzy Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Adolfa Weinberga.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 27 stycznia 1917. (520)

Konkursa.

L. 38/17. Celem obsadzenia posady c. k. notaryusza we Lwowie wskutek śmierci ś. p. Włodzimierza Łuszczyńskiego opróżnionej rozpisuje się konkurs po dzień 28 lutego 1917 r. z wezwaniem by kompetenci swe podania w tym terminie do tut. Izby wnieśli.

C. k. Izba notaryalna.

Lwów, 28 stycznia 1917. (528 1—3)

Kuratele.

L. IV. 29/14 (10). 1. Annę Pudykiewicz, 2. Józefa Barana, 3. Maryę Bojko, 4. Mojżesza Blocha, 5. Zygmunta Harelin-skiego, 6. Maryę Lorenz, 7. Malwinę Rzemkowską, 8. Adama, Mieczysława Enclerta, 9. Julię Grabowską, 10. Sewerynę Grzybowską, 11. Katarzynę Hawryluk, 12. Janę Rokita, 13. Maryę Krzemiń, 14. Julię Keutel, 15. Franciszkę Wojciecha Krzyżanowskiego, 16. Julianę Nikorowicz, 17. Klarę Keil, 18. Wacława Cellerina, 19. Hermana Umschweiga r. Neuwelt, 20. Janę Klarenbacha, 21. Malwinę Kikinis, 22. Zosię z Wędrzychowskich Szydłowską, 23. Robertę Mayę, 24. Maryę Markowską, 25. Marię Madarską, 26. Mieczysława Wałęgę umiano umysłowo chorymi, a kuratorami ustanowieni zostali: ad 1. Bronisław Bystydziński, ad 2. Mikołaj Baran, ad 3. Stefan Bojko, ad 4. Izrael Hersz Bach, ad 5. Rudolf Kliszewski, ad 6. Jakób Lorenz, ad 7. Aleksander Senkowski, ad 8. Władysław Englert, ad 9. Franciszek Grabowski, ad 10. dr. Franciszek Jasński, ad 11. Antoni Śliwiński, ad 12. Maryan Andrzejowski, ad 13. Tomasz Krzemiń, ad 14. Wiktor Keutel, ad 15. Józefa Krzyżanowska, ad 16. Anna Nikorowicz, ad 17. Samuel Prezes, ad 18. Marya Cellerina, ad 19. Jak Stengel, ad 20. Jakób Rollauer, ad 21. Eliasz Kikinis, ad 22. Stanisław Burliga, ad 23. Walburga Mayowa, ad 24. Józef Markowki, ad 25. Melania Kobierska i ad 26. Anna Wałęga.

C. k. Sąd powiatowy S. I., Oddział XXIX.

Lwów, dnia 4 stycznia 1917. (480)

DONIESIENIA PRYWATNE.

Wydział Kasy Oszczędności miasta Krosna na posiedzeniu swem dnia 29-go stycznia 1917 roku uchwalił obniżyć stopę procentową od wszystkich wkładek oszczędności z 4¹/₂% na

4%

począwszy od dnia 1-go marca 1917.

(481 3—3)

Dyrekcya.

W poniedziałek dnia 26 lutego 1917 o godz. 5-tej po południu odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Przemyskiej Kasy Zaliczkowej rzemieślników i rolników

65. Ogólne Zgromadzenie

Członków Przemyskiej Kasy zaliczkowej Rzemieślników i Rolników

Stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką.

Bilans za rok 1916 wraz z wnioskami udzielenia absolutorium Dyrekcyi, rozdziału zysków i t. p. może być przeglądany w godzinach urzędowych w kancelaryi Towarzystwa.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z czynności za rok 1916 i wniosek o udzielenie absolutorium Dyrekcyi za czas od 1 stycznia do końca grudnia 1916 r.
3. Wniosek w sprawie czystego zysku z r. 1916 (§ 74 lit. i, statutu).
4. Oznaczenie wpisowego i wkładek do funduszu inwalidów i wdów (§ 6 lit. a, lit. d).
5. Wybór 3 członków komisji rewizyjnej.
6. Wnioski członków.

Z Rady nadzorczej Przemyskiej Kasy zaliczkowej Rzemieślników i Rolników Stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką.

W Przemyśle, dnia 1 lutego 1917 r.

Michał Ryż, Prezes.

Ludwik Sirowy, sekretarz.

(505)